

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre ..... 24 korona.
 Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre ..... 28 korona.
 Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 C-basábos petit sor egyszer 20 fill.
 minden következőnél 16 fillér.

Élyttér petit sorra 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, augusztus 31.

Mai számunk főbb közleményei:

- A miniszterelnök a sajtószabadságról.
- Az utolsó próbapépítés.
- Emelik a sör árát!
- Szökés az aradi várból.
- Csaló jegyző.
- Az eltűnt százezrek.
- A kilencedik halott.
- A kolera.

A szfinksz-párt.

Arad, augusztus 30.

Akarja-e az obstrukciót? Egészen és hivatalosan talán még igen, de külön-külön és egyéni vélemények szerint semmi esetre se. Maga a vezér: Kossuth Ferenc sehogy se tud barátja lenni ennek a harcmodornak, ha ugyan lehet ilyen névvel megtisztelni a technikázást. Sohase is illeszkedett az izléséhez: amikor belésodorták, mindig akarata ellen történt és kormányra jutván, maga is segített eszközöket keresni, hogy a parlamentben a törvényhozói tekintélyt megrontó emesiheder-játék ne ismétlődhesék. A párttagok? Jármay István egészen elítéli az obstrukciót, Lengyel Zoltán bizonyára két-harmadrésznnyire s akik még nem mertek hangosan nyilatkozni, azok is legalább felényire az obstrukció ellen vannak. Es a nagyok? Azok állítólag „állják a küzdelmet”; a valóság mindenesetre az, hogy Apponyi Albert gróf nem kért szabadságot, se pedig névszerinti szavazás-ívet nem írt alá?

Miért nem mernyilatkozni? A függetlenségi elvü voltát félti? Vajjon a függetlenségi elv azt jelenti, ha valahol az obstrukcióra megfújják a kürtöt, a függetlenséginek hanyatt-homlok kell csatlakoznia? Vagy a véderő-reform az, amelyet okvetlenül meg kell obstruálni? Hiszi-e, komolyan, (hiszen joggal tarthatja magát a parlamenti ellenzék komolyabb és komolyabban vehető részének), hogy meg tudja akasztani a véderőjavaslatok, a régóta aktuális és most végre elodázhatatlanná vált reformok megvalósítását? S ha erre nincs kilátása, nem lenne inkább illő a párthoz, a pártnak függetlenségi voltához, s nem lenne e több kilátása a részletekben való eredményre annak, ha üres és megutált technikázás helyett komoly, erővel teli, a közvélemény figyelmére méltatott vitát folytatna a Házban?

A „testvér“-párttól fél? Hogy az álkurucoknak, hazaárulóknak, kormánynyal egy gyékényen áruolóknak fogja őket nevezni? Hát nem a maguk esetén tapasztalták, hogy a közvélemény mennyire elítéli azokat, a kik a mások hazafisága fölött bírók akarnak lenni, s akik nem érik be azzal, hogy öntelt göggel a maguk politikáját tartják csalhatatlannak, de minden más pártét egyenesen nemzet-ellenesnek neveznek? Ha az ilyen hazafiság-bírók szavának, terrorjának csak a legkisebb sulya, a legkevesebb igazi hatása lenne, lehetséges volna-e akkor, hogy az országban egyetlen egy törvényhatóság se akad,

amely az ő általuk vezetett obstrukciót el ne ítélje? S lehetséges lenne-e az, hogy egy vármegye függetlenségi pártjának elnöke maga nyilatkozzék, a legélesebben elítélvén az obstrukciót.

Es meddig vár? A nyár, amikor a pihenőtől fosztotta meg a törvényhozást az obstrukció, elmúlt, letelt. Itt a szeptember, a munkának ideje. Vajjon nem kár-e, nem igazi veszteség-e a nemzetnek minden nap, amelyet az obstrukcióra fecsérlenek, a melylyel késleltetnek minden törvény-alkotást, amely a véderő-reformot nyomon követné? Ulyan gyönyörűség a mai parlamenti állapotok szemlélete, hogy abban minél hosszabb ideig részeltetni keilene az ország népet?

Nehéz kérdések, talányok ezek, amelyek a Kossuth-párt előtt táncolnak. Csakhogy most nem azok pusztulnak a tengerbe, akiknek a szfinksz-párt ezeket a rébuszokat feladja, hanem a párt pusztul fel, bomlisz szét, ha nem tudja elhatározni magát, hogy ezekre a kérdésekre megfeleljen. Bomlani kezd a párt, talán nem is annyira a belső nézeteltérések miatt, hanem azért, mert maguk a párttagok se látják tisztán a párt álláspontját, s nem tudják, hogy az mennyire simul az övékéhez. Nem tudják: akkor követnek-e el tegyelemsértést, ha bevallják az obstrukció-ellenes meggyőződésüket, vagy ha eltitkolják és csak semlegesek maradnak a technikázásban.

Firtos.

— Székely regé. —

Irta: Kelemenné Zatlureczky Berta.

Udvarhelymegyében, Enlakától északkeletre, egy büszke csuoc emelkedik. E tetőcsuocson némelykor haragos fellegek ütnek tanyát, míg lent aranyos napsugarban fürdenek a völgy és az alanti bércek. E hogy tetején — valamikor régen — hatalmas fellegvár állott. E vár Firtos volt, a Székelyföld emlékezetes Szent-Bernádja.

Ez oromról lenézve fél Erdély terül el a lábaink alatt. Mint valami bűvölet ragad meg e fenséges látvány. Egy csomó hullámzatos hegysor, melyek — mint egy háborgó tengernek megdermedt hullámrétegei — úgy terülnek el, egymást átszelő párhuzamos láncolatban. E hegyek között szalad, száz meg száz pataknak felragyogó ezüst szalagja. Firtos várát tulvilági lényekkel épített a regé. A monda Firtost a rokon eredetű Tartod várával fűzi össze. Orbán Balázs leírásából vettem át a következő szép regét:

„Firtos a jó tündérek királynője volt; de amiként ugyanazon virág kelyhe mézet és mérget rejt egyaránt, úgy a szelid, csak jót tevő Firtosnak is volt egy gonosz testvére: Tartod.

Ennek szívébe a rossz iránti hajlam fészkelte be magát. Az alvilági szellemek király-

néjokká választották. A két testvér, a jó és a rossz, örökös küzdelemben élt egymással. A teremtés zürje rendeződni, a mindenség sulya helyreállani kezdett. A vizek — utat nyitva maguknak — lefolytak. A föld felületén új, pezsgő élet kezdődött.

Firtos a jó szellem, örvendve repdesett az új világ felett. Örömkönyeket hullatott a természet milliárdjainak vidor mozgásán. E könyvek a tengerbe hullva gyöngyökké váltak. Végre leszállt tündérei seregével egy magas hegytetőre. Elhatározta, hogy várat épít magának. A tündérek gyorsan munkához fogtak. Tartodnak e látványra irigység keletkezett álnok szívében. Kimondotta, hogy a következő éjfélig nemcsak szebb várat épített magának, hanem még hozzá a Firtos vára sarkkővét is a saját várába fogja szállíttatni.

A testvérek fogadtak. Firtos vára éjféltől már készen volt. Bástyáin örömtüzek lohogtak. De ime, lecsaptak az alvilági szörnyek. Tartod — az ajkán gunymosolylyal — velők érkezik. Egy perc alatt ki volt feszítve a vár szögletkövéül odahelyezett szikladarab. A másikk percben már átfurva és vasrudra fűzve, röpitették a gonosz szellemek Tartod vára felé. A végzetes éjfélt megérkezett. Midőn Korondfürdő felett repültek, megszólaltak a kakasok, A vasrud kettétört, a kő leesett. (Most is ott hever a Korondvíze völgyében.) Tartod vára azonnal összeomlott. Saját magának pedig

örökre el kellett költözni a győztes Firtos birodalmából.”

Eddig a regé. A nép képzelete azonban tovább fűzi.

E második monda szerint: Firtos az ő tündérsíval a nagy belsőjében levő, ezüst oszlopokon álló, aranypalotába költözött. Szép holdvilágos éjjeleken feljönnek a tündérek a föld színére. Ott táncolnak és dalolnak hozzá bűvös bájos dalokat. Nem jó azt halandónak meghallani. Megfájdul a szíve tőle! ... Volt a faluban egy szép, fiatal suhanc; ez eltévedt a nagy, rengeteg erdőben. Este lett és nem tudta hová, merre menjen.

A hold varázsos fénnel vont a fákat, az erdőt. A kis patakok ezüst szalagként kígyóztak rajta végig. A fiu csak ment, mendegett. Egyszerre gyönyörű éneket hallott; ez — mintegy titkos erő — vonzotta, csábította maga után. Félért a Firtos váromjaihoz. Itt csodálatos látvány kötötte le. A tündérvár ott ragyogott előtte, az ő régi, pazar színpompájában. Nagy gyémánt csillagok világították meg a teret. És e bűvkörben — kíséretétől körülvéve — táncolt, dalolt, hajladozott egy elragadó szépségű tündérlány. Oly pajzán és mégis szelid, hogy a fiu egész elbűvölnézte. A tündér rámosolygott kék nefelejts módjára:

— Téged várlak már ezer év óta, — sugta a fülébe.

A Kossuth-pártnak nyíltan színt kell vallani ebben a kérdésben. Vagy kétség győzri őket, hogy mit vegyennek komolyabban: a törvényhatóságok állásfoglalásait-e, vagy a vasárnapi népgyűlések határozati javaslatait? Ezen a rébuszon is tul kell esniök. S ha a párt tagjainak politikai lelkiismeretén áttört az a meggyőződés, hogy az obstrukció nem helyén való, ártalmas és a nemzet méltóságát rontja, — akkor mint férfiakat és mint érett politikusokat ne feszélyezze őket a megnyilatkozásban az, hogy: *mit fognak szólni Justhék?* Valamennyi találós kérdés közül erre legkevésbé kíváncsi, az ország népe.

A miniszterelnök a sajtószabadságról.

— A képviselőház ülése. —

— A képviselőház ülése. —

Budapest, augusztus 30.

A Ház ma ismét a sajtószabadság dolgával foglalkozott. Lovászy Márton okolta meg idevonatkozólag beterveztett törvényjavaslatát. Héderváry Károly gróf miniszterelnök hosszabb beszéddel felelt Lovászy fejtegetésére, elismerte a sajtótörvény revíziójának és pótlásának szükségét s hozzájárult, hogy Lovászy javaslatát a Ház előzetes tárgyalás végett az igazságügyi bizottsághoz utasítsa.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök kijelentette, hogy az indítvány bizottsághoz való utasításához hozzájárul, mert az indítvány ugyanis csak a törvény egy hézagát kívánja betölteni. Ezen hozzájárulás megokolásával legnagyobb szónoki és politikai sikereinek egyikét érte el és általános helyesléssel fogadott disztinkcióival megállapította a sajtóra vonatkozó rendelkezéseknek az 1848-iki sajtótörvényen nyugvó legalis voltát. Megállapította, hogy a sajtószabadságban a kormány egyik legbecesebb közszabadságunkat tiszteli és megállapította, különösen a munkapárt dörgő tapsai között a nagy különbséget a tisztességes, komoly és azon sajtó között, amely nem nemes eszméket terjeszt, hanem a közjogba és az egyénekbe ütköző ha-

zugságokat és gyalázkodásokat, amely csak az aljas ösztönökre spekulál. Nagy hatást keltett azzal a bátor nyilatkozatával, hogy ő ebben a kérdésben is a többségnek nem pártfegyelmében bizik, hanem abban, hogy ő csak úgy érheti el céljait, ha a munkapárt meggyőződéséből követi őt. A munkapárt percekig tapsolt erre és ezzel bizonyította — aminek erőteljes demonstrálása ma fontosabb, mint valaha — hogy a párt minden egyes tagja elvi alapon teljes meggyőződéssel követi Khuent.

Az összes politikai körökben nagy érdeklődéssel várják a Kossuth-párt holnapi értekezletét, melyen valószínűleg ki fogják mondani, hogy a harcot a véderéreform ellen kizárólag technikai obstrukció fegyvereivel már nem folytathatja. Kossuth, Apponyi, Sággy azon vannak, hogy a párt egységesen és egyhangulag foglaljon állást ebben is, meg a választóreferendumban is, mely utóbbira nézve talán már holnap bizottságot küld ki a párt.

Az ülésen Kabos Ferenc, később Berzeviczy Albert elnököt.

Szmrecsányi György napirend előtt szóvá teszi, hogy Beszkid Antal ügyében a mentelmi bizottság, jöllehet a Háztól erre utasítást kapott, még mindig nem terjesztette elő jelentését. Ha a késedelem oka a közigazgatási hatóság mulasztása lenne, kéri ebben az irányban a miniszterelnöknek, mint belügyminiszternek közbelépését.

Héderváry Károly gróf miniszterelnök: A közigazgatási hatóság már beterveztette az ügy iratait. Tudomása szerint a mentelmi bizottság a napokban foglalkozik a dologgal s nyomban jelentést tesz a Háznak.

Lovászy Márton megokolja a sajtótermékek szabad terjesztése dolgában beterveztett törvényjavaslatát. Törvényen tulajdonképpen nem lenne szükség, mert a 48 ik évi XVIII-ik törvény cikk világosan rendelkezik a sajtószabadságról, de a törvényt alkalmazó kormányrendeletek hatvanhét óta egyre jobban elhomályosítottak eredeti intencióit s a szabadság rendszere lassanként az engedélyezés rendszerévé változott. Polemizál a miniszterelnök fölfogásával ebben a kérdésben s ismerteti törvényjavaslatát, s figyelmezteti a többséget arra, hogy a sajtószabadságot mindenkinek érdekében áll garanciákkal körülvenni, mert egy törvénytelen abszolutisztikus kormány első sorban a sajtó ellen támadna, mint erre már tapasztalataink vannak. Kéri javaslatának napirendre tűzését s előzetes tárgyalás végett az igazságügyi bizottsághoz való utasítását. (Helyeslés a baloldalon.)

Héderváry Károly gróf miniszterelnök: Nem fél attól, hogy abszolutisztikus kormány jöhetne, mert ez első sorban tőlünk függ. Ezt az eshetőséget leginkább az által kerülhetjük el, ha a többségi akaratot az ellenzék is respektálja.

— Micsoda beszéd ez? Hát a királyi eskü? — kiáltották a baloldalon.

Héderváry Károly gróf miniszterelnök: Ez az alkotmányosság első és legegyszerűbb feltétele. (Élénk éljenzés jobbról, nagy zaj a baloldalon.)

Kun Béla: Tessék pénz és puska nélkül választani.

Eitner Zsigmond: Ilyen tanácsokat ad a császárnak is?

Héderváry Károly gróf miniszterelnök: Abban mindnyaján egyetértünk, hogy a sajtószabadság közszabadságunk egyik legértékesebb biztosítója. Lovászy maga is elismerte, hogy ez ellen a kormány részéről nem történt törvényellenes intézkedés, ami történt, az a törvényen és az eddigi jogszokáson alapszik. Lovászy is csak az utóbbinak megváltoztatását sürgette. A gondolat szabadság elvét a 48-iki törvény csakugyan körül is bastyázta, de ezek a gondolatok csak olyanok lehetnek, melyek az emberi jólétet és haladást szolgálják, amelyek tehát a nemesebb eszmék és érzelmek kifejezői. (Élénk éljenzés és taps a jobboldalon.) A visszaéléseknek mostanában fölbujánzó fajait a 48-iki törvényhozás nem láthatta előre s így ezek ellen nem is intézkedhetett s az idevágó intézkedéseket kormányrendeletekre bízta, amelyek természetesen nem lehetnek ellentétben a törvényi intencióival. A 67-iki rendelet, a szabadelvűség virágkorából, szintén a terjesztés dolgát szabályozza. Azóta azonban olyan sajtótermékek keletkeztek, amelyek nem a gondolatot terjesztik, de olyasmint, aminek magyarul más neve van. Ezek a sajtótermékek nem a társadalom javát szolgálják, hanem az emberek alacsonyabb indulataira és szenvedelméire hatnak s ezekkel élnek vissza. (Zajos helyeslés a jobboldalon.) Lehetetlen, hogy ezek a termékek egyforma elbánásban részesüljenek a tisztességes sajtóval, a nemes érzelmek és gondolatok terjesztőjével. Ez nem egyenlőség lenne, de az egyenlőség lábbal tiprása. (Zajos éljenzés és taps a jobboldalon. Zajos kiáltások balról.)

Batthyány Tivadar gróf: Tessék elolvasni a kormány lapjait. (Nagy zaj a Ház minden oldalán.)

Héderváry Károly gróf: Ebből a sajtóból a társadalom nem nyerhet semmi hasznot, s ennek útját kell állani a társadalomnak és a közhatalomnak egyaránt.

Fölkialtások a baloldalon: Ott a bíróság! Ez a bíróság dolga!

Ferkó elbájlolva a lány nagy szépségétől, mint egy alvajáró ment utána...

Éjfélkor összeomlott a vár, helyén nagy üreg tamadt. Az üregben levő márványlépcsőkön mentek le a Firtos földalatti tündérlakába. A szép tündér a Firtos leánya volt.

Hét év csakhamar eltelt, édes dalok, illatos virágok és boldog pásztorórák között. A suhanébol szép, erőteljes ember lett. De, dacára a nagy fénynek, jólétnek, tündér szerelmének, a legény visszavágyott az ő szerény kis falujába. Haza, egyszerű édesanyjához, a testvéreihez.

— Hogy megnőhettek azóta, — töprenkedett magában.

— Mi a bajod egyetlen szerelmem? — kérdi tőle a tündér. Mond, miért olyan sápadt az arcod?... Ki bántott?... Jaj annak, aki téged bántani mer!... De jaj neked is, ha valaha bütlenn lennél hozzám!... Én jó vagyok, mint a tiszta napsugár, oly ártatlan, olyan szelid. De ha téged, te lelkelem lelke, bántanak, vad, egyetlen orkán lesz belőlem és kisöpröm meg a föld hegyszakadékaiból, omladékos árnyakból is a te eilenségeidet.

— Nem bánt engem senki édes mézem, — feleli a legény, — hanem valami úgy huz fel a föld színére. Szeretném látni az édes anyámat, az édes apámat. A falumat, a templomot, felhőkig érő tornyával. Ugy szeretnék ottan még egyszer imádkozni!

— Jól van lelkelem lelke, — elmehatsz. De azt mondom: meg ne esalj!... Eztendő mulva

visszajőjj!... különben erős bosszút állok rajtad: *Megvakitalak!*

A legény ígért tőcsköt, bogarat, csak hogy hazamehessen.

Kínosekkel megrakva érkezett meg a falujába.

A szülői, a testvérei úgy örültek neki, mint a fenyő napsugárnak egy zord, viharos éj után. Öreg édes anyja sirva borult a nyakába.

— Jaj, édes lelke, hogy megnővél, hogy megembörösödél!...

A falu szája — öreg asszony képében — éppen ott volt a találkozásnál. Azonnal föllármázta a többi komámasszonyokat is.

— No, tudja e kend mi hír van a faluba?

— Nem en.

— Megkerült az András-báék Ferkója!

— Haljuak csudát!

— Meg biz a! Most látám a két látó szemmel.

E hírre összegyűlt fél óra alatt a falu apraja, nagyja. Eljött a szomszédék Anikója is...

Gyerekkorunkban Ferkóval együtt henperretek a porban. Együtt játszottak mindig. Most, hogy felégett, gyönyörű virágszál lett belőle. Ferkó, ahogy meglátta, elfeledett: tüdőért, el ígérte, el mindent, de mindent. Csak az Anikó fekete szemét, nevető piros ajkát nézte. Addig, addig nézte, míg beleveszett a lelke egészen...

A legény szülői a sok kincsből birtokot vettek és boldogan éldegéltek. Boldogságban

teltek multak a hetek, a hónapok. Egy reggelen eszébe jutott Ferkónak a tündérnek tett ígérete; erős fogadása és készülődni kezdett.

— Ne menj visszaédős fiam! — kérte az anyja, — ki tudja még meddig élek, ne hagyj itt!

Anikó semmit sem szólt, csak odaborult a legény széles mellére és ott sirt, zokogott, mintha a szíve akarna megszakadni.

Ferkót meghittotta e néme kétségbeesés és otthon maradt. Elérkezett a menyegző napja. A násznép előtt — párosan — mentek a fehércsopányos lovasok. Ezeket követte két hat-hat ökör által vont szekér. Az első a menyasszonyi perefernuot (kelengye) vitte. Fel volt rajta torayosítva a sok túnpános láda, butor; színes fejtővel cifrán kivart ágynemű. A másik szekéren fog ülni a menyasszony, a kis és nagy nyoszolyókkal. A saroglyában már ott gugol a matlapó banda. A menyasszonyt vivő hófehér ökrök szavai fel voltak diszítve színes kendőkkel, virágokkal, zöld fenyőágakkal. A gyönyörűen faragott jármok a metszőművészet remekai. A vőlegény készítette, zöld és vörös festekkel kiférazta.

A menet a menyasszonyi házhoz igyekezett. Megkerülték az egész falut. Utközben folyton szólt a zene. Talpon volt mindenki. És jókedvűen rikoltottak. Durrogtak a rozsdás pisztolyok. A földhöz csapott hammas fazekak. A szálláskérés megtörtént: a leányos ház szószólója felelt. A menyasszonyt ősi szokás szerint — elrejtették és az előmutatásnál egy öreg asszonyt állították helyébe, mondván:

Héderváry Károly gróf: A törvény a terjesztés bizonyos korlátozását a bíróságokra, másokat a közigazgatási hatóságokra bízta. A tisztességes sajtónak is érdeke, hogy epitetonjával ne élhessenek azok, akik ezt nem érdemlik meg. Preventive is kell gondoskodni arról, hogy e téren nagyobb visszaélések ne történjenek. Ez azonban senki jogát el nem veszi. Különben is, ha van valaki, akinek módjában van ezeket a jogokat megvédelmezni, a sajtó az, amely a legnagyobb hatalom a világon. A hatóságok egyébként is felelősség terhe alatt járnak el. A miniszterek maguk is ép olyan mimóza pudikák, mint a sajtó, félnek az újságok támadásaitól, mert ebben bukásuk előszelét érzik. (Derűtlenség). Hát az alsóbb hatóságok, az alispánok, a polgármesterek, hogy ne fontolnák meg a sajtó elleni közbelépést. Nem kell attól sem tartani, hogy a többség a kormány törvényellenes eljárását fedezné, mert semmiféle kormány meg nem élhet úgy, ha pártja csak pártfegyelemből s nem meggyőződésből köveit. (Zajos éljenzés és taps a jobb oldalon.) A mai törvény sok tekintetben pótlásra szorul, ennek szükségét maga is elismeri, hozzájárul, hogy Lovászy indítványa napirendre tűzésék s előzetes tárgyalás végett az igazságügyi bizottsághoz utasítások, bár nem ígérheti meg, hogy a javaslat változatlanul minden részleteiben elnyeri a kormány hozzájárulását. (Élénk helyeslés és taps a jobb oldalon.)

Lovászy Márton tiltakozik ellene, hogy ő elismeréssel szót volna a kormány mostani eljárásáról. Az ügy érdekében nem említette a Nap dolgát, kijelenti azonban, hogy a kormány eljárását ebben az esetben törvénytelennek és erőszakosnak tartja.

Héderváry Károly gróf visszavonja azt az elismerést, amely ellen Lovászy tiltakozott, mert maga sem szeret kölcsönökből élni. (Derűtlenség és helyeslés a jobb oldalon.)

Szmrecsányi György úgy érzi, hogy a miniszterelnök az abszolutisztikus uralomra való célzással az ellenzéket akarta megfenyegetni s egy eshetőségre figyelmeztetni. Ez a kijelentés nem fér össze a Ház tekintélyével és sérti az alkotmányt. A miniszterelnök talán azt akarta mondani, hogyha a Ház tanácskozási rendje nem áll helyre, abszolutizmus jön? Az alkotmányos kormányzást királyi hitlevél biztosítja, ezt a miniszterelnök figyelmébe ajánlja.

Elnök konstatálja, hogy a miniszterelnök semmi olyat nem mondott, ami a Ház tekintélyét sértette volna.

A Ház ezután elhatározta, hogy Lovászy indítványát előzetes tárgyalás végett az igazságügyi bizottsághoz utasítja.

A többség névszerinti szavazással elve-

— Itten vagyon, a kiért kigyelmetek jövének!

— Becsüljük ökemét, de akár elől, akár hátul vizsgáljuk, nem nekünk való. — Feleli a kérő násznagy.

Előkerült a menyasszony is. Fehér szalagok és virágokból font koszoru volt a fején. — Ez az igazi!... Ez a miénk! — ujongtak a kérők.

A vőlegény kezén fogja az ő szépséges menyasszonyát és fölsegíti a szekerre.

Ujból megindul a menet. Midőn a templom felé vezető ut felénél voltak, hagyományos szokás szerint, megállt a násznép. A jókedvű férfiak megtámadták a menyasszony szekerét:

— Adjátok, vagy váltsátok meg magatokat! — kiáltották vidáman. — Mert ha nem feldőlünk a szekeret.

Alig mondották ki e szót, mintha csak varázsige lett volna, irtózatossá csattogás, vilámlás támadt. A nap elsötétedett. Egy óriási szélroham neki ment a menyasszony szekerének és feldöntötte. A szép Anikó egy éles kőbe vágta a fejét és szörnyet halt.

Az orkán erre eszeveszett sebességgel kavarta föl a port és nekivágta a vőlegény szemének... Ferkó azonnal megvakult tőle. Ekkor, az örület csattogást, a rémület és fájdalom okozta kiabálást, jajgatást, tulharsogta egy hatalmas szót:

„Férfi-tesz fogadást,
Eb, ha meg nem állja!”

tette a tarabodi gazdakör felirata dolgában az ellenzék részéről beterveztett ellenindítványt s a Ház egy órákor rátért az interpellációkra.

Ostffy Lajos Gyurácz evangélikus püspök kitüntetésére és a kitüntetésnek átadása ügyében interpellál. A rendjei adományozásában nagyon fontos az adományozás módja, mert a helytelen adományozás a kitüntetésnek értékét nagyon devalválja. Gyurácz Ferenc püspök hetvenedik születésnapjára az osztrák császári vaskoronarend második osztályát kapta. Ez a kitüntetés egy igen nagyrabecsült és igen érdemes embert ért, és a dunántúli kerületben nagy örömet keltett. A püspök tisztelői a rendjei átadása alkalmából nagy ünnepet terveztek, amely azonban elmaradt, mert a rendjelet Hungár Dénes veszprémi főispán elküldte Mészáros pápai polgármesternek, aki egyszerűen egy szolga útján küldte el a püspöknek. A szolga azonban figyelmeztette a polgármestert, hogy a rendjelet nem így szokás elküldeni, mire a polgármester elhívatta a püspöki titkárt és átadta neki a rendjelet. A rendjelet a titkár az egyházkerületi felügyelőnek adta át, aki viszont nem fogadta el a kézbesítési megbízást, hanem visszaküldte a rendjelet a polgármesternek, aki végre maga vitte el a rendjelet a püspöknek. Ez az eljárás nem helyes és nem méltó a királyi kitüntetéshez. Az elkövetett tapintatlanságok rosszul esnek a dunántúli evangélikus egyházkerületnek és Gyurácz püspök minden tisztelőjének. Kérde a miniszterelnököt, van-e tudomása erről a tapintatlanságról és bantól elárásról és hajlandó-e a tapintatlanságot, ha lehet, reparálni?

Héderváry Károly gróf miniszterelnök nem adhat még végleges választ, de sajnálja, hogy ha méltánytalan eljárást követtek volna el a püspök ellen. Puhatólni fog, hogy hogyan történt a dolog, de lehetetlennek tartja, hogy itt szándékosság történt volna. Kíváncsok lettek volna a kitüntetésnek olyan átadása, mely jobban megfelelt volna a kitüntetett püspök érdemeinek és nem rontotta volna meg azoknak az örömét, akik a püspök tisztelői közé tartoznak. (Helyeslés.)

Egry Béla a postai és távirói műszaki személynél státus rendezése s az állami napidíjas szolgák fizetésjavítása dolgában terjesztett elő interpellációt.

Az ülés két óra előtt végződött.

SPORT.

+ A Szegedi Atlétikai Klub Aradon. Mozgalmas sportnapja lesz vasárnap délután Aradnak. A repülőnapal egyidőre esik az őszi football bajnokság egyik legjelentősebb mérkőzése. A véletlen hozta magával azt az érdekességet, hogy a bajnoki mérkőzések első napján kerül egymással szembe a bajnokság két legkomolyabb jelöltje Szeged és az Aradi Atl. Klub. A múlt évi bajnok csapat jelentős változáson ment keresztül, játékosai közül sokan új színekben szerepelnek úgy, hogy az AAK. majdnem teljesen új összeállítású csapattal mutatkozik be, míg Szeged számos fővárosi játékosal erősítette meg csapatát, hogy reménytel vesse fel a küzdelmet a bajnok csapattal. — A mérkőzés vasárnap, azaz 3-án délután 3 órákor lesz a Török Gábor-utcai sport telepen.

+ Országos atlétikai viadal Aradon. Az őszi sportidény egyik legjelentősebb napja lesz szeptember 8-ika. E napon rendezik ugyanis az aradi Atlétikai Klub szokásos és nagy országos atlétikai viadalát, melyen minden évben hazánk legjelesebb atlétái küzdenek az értékes díjakért. A viadal 14 számból fog állani. Reggel 9 órákor négy junior szám kerül eldöntésre, míg délután 3 órai kezdettel egy zárt egyleti verseny és kilenc nyílt országos verseny. A viadalra művészi kivitelű érmeket és nagyértékű tiszteletdíjakat ajánlottak fel.

+ Football-mérkőzés csütörtök délután. Érdekes football-mérkőzés színhelye lesz csütörtök délután az A. T. K. vándóhídi football pályája. Két ifjú aradi csapat tart barátságos mérkőzést az Aradi Torna-Egylet és az Aradi Testgyakorlók Köre. A küzdelem érdekességét emeli az a körülmény, hogy mind a két csapat

kitűnő formában van, ami mellett a két csapat legutóbbi győzelmei bizonyítanak. Ugy az A. T. E., mint az A. T. K. teljes első csapatát állítja ki küzdelmre. A barátságos mérkőzést belépti díj nélkül tartják meg és azon vendégeket nagyon szívesen lát mindkét egyesület. A mérkőzést mint bíró Rudnyánszky (A. A. K.) fogja vezetni. A mérkőzés délután öt órákor kezdődik.

Az utolsó próbarepülés.

— Előkészületek az aradi repülőnapra. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 30.

A repülőtéren ma délután ismét nagy-számu érdeklődő jelenlétében szállt föl Csermák János. A pompás konstrukcióju gép ezuttal is kifogástalanul engedelmessékedett a jeles pilóta akaratának és simán, rövid nekifutás után föllendült a levegőbe. Csermák néhány gyönyörű kört tett meg, azután az ismeretes zuhanóleszállással leereszkedett. Ez alkalommal ismét bebizonyította, hogy abszolút biztonság-gal kezeli gépét. A mezőség közepe táján ugyanis kisebb nagyobb csoportokban kíváncsi nézők álltak a rendezők figyelmeztetésére mit sem hajtván. Amint a vakmerő pilóta 45 fokos szög alatt a talajnak irányított géppel lefelé rohant, épen az egyik csoport fölé került és így kénytelen volt újból fölemelkedni. Csodás tökéletességgel szökött föl a Libelle ismét a magasba, hogy azután veszélytelen helyen ereszkedjen le szédületes sturzfluggal.

Csermák repülőpróbái teljesen elragadták mindazokat, akik a két napon szemtanúi voltak. Megegyező véleménye a legtöbb, már repülést látott embernek az, hogy a legnevesebb régi pilóták: Bleriot, Latham, Beaumont sem repülnek simábban, impozánsabban, mint Csermák Jan. A múlt évi budapesti repülőversenyen sem mutatott senki olyan merész és amellett erősen biztos leszállásokat, amint Csermák szédítő sturzfluggja. A kiváló pilóta különben ma is kijelentette, hogy az eddigi próbákon csak izelítőt adott tudásából, hanem vasárnap olyat fog bemutatni az aradi közönségnek, amit valóban meg lehet csodálni.

Az érdeklődés a szeptember 3-iki repülőnap iránt különben napról-napra fokozódik. A jegyek előzetes elárusításával foglalkozó Kerpich-cég telefonját ma már valósággal megostromolták a vidékről, abonnan tömegesen jelentkeztek a páholyok és jobb helyek vevői. Előrelátható, hogy vasárnap egész inváziót rendeznek a megyebeliek Aradra a repülés kedvéért. A felszállást minden körülmények között meg is tartják, mert Csermákot jövő vasárnap már Temesvárra szólítja a szerződése.

A tegnapi és mai próbafelszállások hatása alatt ugyanis a kitűnő pilótát valósággal elhalmozták szerződési ajánlatokkal. Több ezer korona előleget kínáltak a hirtelenében keletkező impreszárió-konzurciumok Csermák Jánosnak, aki végül el is fogadta az ajánlatok egyikét, és három aradi emberrel megegyezett egy teljes esztendőre szóló magyarországi turnéra. A turné első állomása Temesvárott lesz, ahol szeptember 10-én száll föl Csermák János, aki a szerződés értelmében megfelelő részesedés mellett az ország nagyobb városait fogja sorra járni.

Csermák késő este különben kénytelen volt a temesvári repülést egyelőre lemondani, mert távirati érteitést kapott, hogy szeptember 10-én Belgrádban a szerb király előtt kell felszállani. Hogy mikor tér vissza Magyarországra, még bizonytalan.

Az aradi repülés rendezése ezuton közli, hogy vasárnap a Fehér Kereszt szálló előtt zászlójelzéssel tudatják, hogy felszáll-e a pilóta. Fehér zászló a felszállás megtartását jelzi,

fekete zászló pedig az elmaradást. Kedvezményes jegyeket a repülés megtekintésére nem adnak ki, valamint több próbafőszállást sem tart Csermák János.

Emelik a sör árát!

— Az aradi sörraktárosok részvénytársasága. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 30

A vendéglők fehér abroszán gyanutlan egykedvűséggel habzik a sör a korsókban és poharakban és a nyári sörivők minden hátsógondolat nélkül nyelik az árpalevet, amely körül pedig Aradon nagy események készülnek. Az öt nagy aradi sörraktáros cég kartellbe készül lépni és az erre vonatkozó tárgyalások már a legnagyobb valószínűség szerint eredményhez is fognak vezetni.

A sörfogyasztás Aradon a közönségnek olyan széles rétegeire terjed ki, hogy közérdekűnek tartottuk annak kiderítését, hogy mi készül a sörraktárosok között. Az egyik legnagyobb aradi sörraktáros cég főnöke a készülő szövetkezéssel a következőket mondotta el az Aradi Közlöny munkatársának:

— Mindenekelőtt kijelenthetem, hogy kartellról szó sincsen. Nem kartellt akarunk csinálni, hanem egyenesen a közönség érdekében könnyíteni szeretnénk a reánk, sörraktárosokra nehezedő súlyos terheken. Tessék elgondolni, hogy mi ugyanolyan áron adjuk a sört ma, mint tizenöt év e'ött. Tizenöt esztendő alatt a nagy sörgyárosok között titkos kartell alakult, amely megdrágította a sört. A másfél évtized alatt az üvegyárak kartellje megdrágította a palackok árát; drágább lett a napszám, a fuvarozás, a jég, az üzem költség. A fogyasztók igényei pedig napról-napra emelkedtek. A sörraktárostól a fogyasztók (kereskedők, korcsmárosok) jeget, jégsekrenyt, üzleti berendezésre költséget, sörkölesönt kívánnak annak a fejében, hogy azután ott vásárolják a sört. Ez az állapot már tarthatatlan és egyenesen a mi rovásunkra megy. Azokat a kiadásokat, amelyek ma reánk súlyosodnak nem bírjuk el. Ennek a belátása, ez a közös érdek hozott össze bennünket, hogy valaminő módot keressünk kiadásunk csökkentésére.

— Ismételtén hangsúlyoznom kell, hogy nem célunk a sörárak emelése, vagy legalább is nem akarhatjuk és nem is akarjuk a sör árát úgy emelni, hogy a drágulás a fogyasztás rovására menjen. Obligóban vagyunk a sörgyárosokkal szemben is, akik semmi körülmények között nem egyeznének bele abba, hogy aradi raktárosaik úgy emeljék a sör árát, hogy a sörfogyasztás a mai nivó alá szálljon. Ez különben is későbbi dolog. Amiről elsősorban tanácskozunk, amivel különösen foglalkozunk: ez az adminisztráció költségeinek leszállítása.

— Ma az öt aradi sörraktáros 14—15 kocsi-val hordatja szét a sört, irodájában mindegyik tisztviselőket foglalkoztat. Ha sikerül megállapodásra jutni a most folyó tárgyalásokon, akkor közös irodát tartanánk és 3 vagy 4 automobillal szállítanánk a sört. Ezzel az adminisztráció költségei a mainak egynegyedére szállnának le, ami jelentős megtakarítás ott, ahol egy-egy sörraktáros évi 30—40.000 koronás fizemi költséggel dolgozik. Természetesen más részletkérdések is vannak. Ilyen például a napközi kihordás kérdése. Ma, ha egy kiskereskedő öt üveg sört rendel nálam, kénytelen vagyok — ha a rendes fuvarosom nincs kéznél — külön kocsi, napszámossal kiküldeni és az 1-20 korona értékű sör szállítása nekem kétszer annyiba kerül.

Ezeket a kiadásokat nem bírja el az üzem, de mégis úgy kell rendeznünk a dolgot, hogy a fogyasztás azért ne csökkenjen. A másik fontos kérdés még a pénz és sörkölesöntök dolga. Mondhatom, hogy már egészen megszokott dolog lett, hogy vagyontalan és egészen eladósodott emberek nyitottak kisebb korcsmákat a sörraktárostól kapott berendezési költséggel. A végén persze a mi pénzünk odaveszett.

— Sajnos, a tárgyalások lebonyolítására nem érünk rá tulságosan. Szezon van és minden időnk az üzlet foglalja el. De megvan az elvi készség mindnyájunkban a megállapodásra. Hogy azután a közös irodát és közös szállítást milyen formában valósítjuk meg, részvénytársasági alapon-e, vagy másképpen, ez még a jövő kérdése. Kartellt azonban nem kötünk, mert nem az árak emelése a célunk.

A mi értesülésünk az, hogy a sörraktárosok részvénytársaságot alapítanak érdekeik védelmére és minden bevétel, amely az eladott sörökből befolyik, a részvénytársaság pénztárában gyűlne össze. A részvénytársaság megalkulása maga után vonná a sörárak mérsékelését.

TANÜGY.

(—) Az állami tanítóképző intézet gyakorló iskolájába a beiratások szeptember 1-én és 2-án délelőtt 8—12 óráig lesznek.

(—) Tanítóválasztás. A városi iskolaszék ma délután 4 órakor ülést tartott, amelynek tárgya három tanítói állás betöltése volt. A fiúiskolai tanítói állásra négyen pályáztak, akik közül Werner Sándort választották meg 19 szavazattal Barkó István egy szavazata ellen. Az újonnan megválasztott tanítót az uttelepi fiúiskolához osztották be. A tanítóai állásra nyolc pályázat érkezett be. Legtöbb szavazatot (19) kapott Schveffer Ilona, két szavazatot Gaál Vilma és egyet Piachy Mária. Schveffer Ilonát a Weitzer János-utcai elemi leányiskola ötödik osztályának vezetésére osztották be. — A tanyai iskolára hirdetett tanítói állás pályázói közül egynek se volt meg a gazdasági iskolai diplomája, s azért a pályázatot újból kiírják.

(—) Pályázat. Arad sz. kir. város községi iskolaszéke a megüresedett tanyai tanítói állásra pályázatot hirdet. Ezen állás javadalma: évi 1400 korona alapfizetés, az 1907. évi XXVII. t.-c. biztosította korpótlékok és természetbeni lakás. A folyamodó ta itó okmányokkal igazolni tartozik, hogy a gazdasági ismeretek valamelyik ágából tanfolyamot végzett, illetőleg a kertmívelés, fa- és baromfitenyésztésben jártassággal bír. A megválasztandó tanító köteles az összes tantárgyakat az utasítás és tantervben előírt heti óraszámában tanítani. Felhívtnak tehát azon okleveles elemi iskolai tanító, kik a 40 ik életévet még túl nem haladták s a fent jelzett állást elnyerni óhajtják, hogy kellő bélyeggel ellátott pályázati kérvényüket f. évi szeptember hó 9-éig bezárólag Arad sz. kir. város községi iskolaszékéhez küldjék be. A kérvényhez melléklendők: a tanítói oklevél, születési bizonyítvány, működési bizonyítvány és a gazdasági ismereteket tanúsító okmány. Arad, 1911. augusztus hó 30-án. Varjassy Lajos s. k. iskolaszéki elnök.

(—) Az iparos-inasok beírása. Az iparostanoncok beírása szeptember hó 3-án, d. e. 9 órakor veszi kezdetét és tart szeptember hó 15-ig, a mely napon az előadások is megkezdődnek. A beírások vasár- és ünnepponon d. e. 9 órától 12 óráig, hétköznapokon — hétfőn, kedden, szerdán és pénteken — délután 5 órától 7-ig tartanak a Kazinczy-utcai polgári fiúiskola földszinti helyiségében. A beírásához minden tanonc köteles elhozni előző évi tanonciskolai bizonyítványát, vagy ha még nem járt tanonciskolába, köteles elhozni legutolsó iskolai értesítőjét vagy bizonyítványát. Felkérem a mestereket, hogy tanoncaikat azokon a napokon küldjék beírni, amely napokon azokat iskolába járni óhajtják. A hétfő-szerdán járó ta-

noncok hétfő-szerdai napokon, a kedd-pénteken járók csakis kedd-pénteken vétetnek fel. Vasárnap mindkét csoportba tartozók iratnak be. A beírásakor 4 korona 20 fillér tanszerdíjat kell fizetni. Bizonyítvány, értesítő, vagy tanszerdíj nélkül senki sem lesz beírva. A folyó tanévtől kezdve a szerződéses viszonyban levő összes leánytanoncoknak is kell tanonciskolába járni. Erre külön is felhívjuk az érdekelteket mesterek figyelmét. A leánytanulók beírása esütörtöki és szombati napokon eszközöltetik délután 5—6-ig. A leányok is 4 korona 20 fillér tanszerdíjat kötelesek fizetni. Azok a mesterek, akik tanulóikat vagy tanulóikat szeptember hó 15-ig nem iratják be, a kapitányság által 40 koronáig terjedő bírsággal büntetettnek. Az igazolatlan mulasztások és későjövéssek a legnagyobb pontossággal ellenőriztetnek és a kapitányság által kivétel nélkül szigorúan büntetettnek. Ezért e helyen is különösen figyelmeztetem a mestereket, hogy az inasok bélyegzőkönyvecskéjét maguk is szigorúan ellenőrizzék és hogy az indokolt mulasztásokat írásban igazolják. Reinhardt Gyula, az iparostanonciskolai bizottság elnöke.

(—) Tudósítás az 1911—1912-dik tanévre. Az aradi m. kir. állami felsőbb leányiskolában a beiratások az 1911—1912 iskolaévre szeptember hónap 1., 2. és 4-én eszközöltetnek. Az I. osztályba oly növendékek léphetnek, akik a népiskola IV. osztályát sikeresen elvégezték, vagy pedig felvételi vizsgálatot tesznek. A felvételi vizsgálat díja 20 korona. A többi osztályokba csak oly növendékek vehetők fel, kik megfelelő életkorral jelentkeznek, a megelőző osztályt valamely nyilvános-jogu felsőbb leányiskolában sikeresen elvégezték s erről bizonyítványt mutathatnak fel, vagy ennek hiányában felvételi, illetve különbözeti vizsgálaton igazolják erre való képességüket. A felvételi illetve különbözeti vizsgálat díja 20 korona. A polgári leányiskolából jövő tanulók szintén tartoznak különbözeti vizsgálatot tenni. Beiratási díj 15 korona; ezt mindenki tartozik megfizetni a beírásakor. Azonkívül tartozik még a beiratás alkalmával minden növendék a tandíj első részletét is lefizetni. A tandíj évi összege 80 korona. Ezt lehet négy részletben is fizetni. Erősen megokolt esetben teljes $\frac{3}{4}$ és $\frac{1}{2}$ tandíjmentesség is nyerhető. Az új növendékek beírásakor a következő okiratokat tartoznak bemutatni: keresztelő levelet vagy születési bizonyítványt; 2. iskolai bizonyítványt; 3. a sikeres oltásról (a 12 évesnél idősebbek az újraoltásról is) tanuskodó hiteles orvosi bizonyítványt. A beiratásnál az új növendékek szülei vagy meghatalmazottjaik kíséretében tartoznak megjelenni.

(—) Az Aradi Zenedében (Weitzer János-utca) a beiratások szeptember 1., 2. és 4-ik napján, mindig délután 4—5 óráig eszközöltetnek. Beiratási díj 10 korona, évi tandíj 60 korona. Tanszakok: zongora, hegedű, brácsa, gordonka, cimbalom, fuvola, Klarinett, oboa, trombita, kürt és a többi fuvóhangszer. Továbbá magánének, karének és zeneelmélet. Aki két hangszert tanul, a másodikért a tandíj felét fizeti. Felnőttek részére, ha kellő számban jelentkeznek, bármelyik tanszaktól estélyi tanfolyam is rendeztetik. Aradon, 1911. augusztus 19-én. Krispin József, a zenede igazgatója.

(—) Deák-Útthon Aradon, Aulich Lajos-utca 20. a mai kornak, minden tekintetben megfelelő újonnan épült teljesen modern az intézet tágas tan- és hálótermekkel, fürdő helyiségekkel stb. Az intézet vezetője Török Aladár felsőkereskedelmi iskolai tanár. Az intézet felvesz, gimnáziumi, reál, polgári, ipari iskolai, szóval középiskolai tanulókat, vallás felekezeti különbözeti nélkül I-ső és II-ik oszt. tanulókat 60 koronáért, III-ik és IV-ik oszt. tanulókat 70 koronáért és felsőbb osztályu tanulókat, akiknek szellemi, tanulmányi, erkölcsi és jellem képzésre kiváló gondot fordít a vezetőség. Felvilágosítással, prospektussal készséggel szolgál, az igazgatóság. 4043

(—) Az aradi zenekonzevatoriumban (Szabadság-tér 21.) a beiratások szeptember hó 1-től naponta 9—12 óráig, és délután 3—6-ig tartanak. Taníttatnak zongora, hegedű, gordonka, magán és karének, zeneelmélet és összhangzat-tan, az orsz. m. kir. zeneakadémia tananyaga szerint. A hegedű tanszak új vezetője Karhánek Ferenc a prágai konzervatorium és a híres Sefcik mester-iskola végzett művésze. Mütter Müller igazgató. 8886

Szökés az aradi várból.

(Hajtsza az elmenekült fegyverek után.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 30.

Szokatlan katonai invázió lepte el ma este nyolc és kilenc óra között Arad főbb utcáit. Szuronyos bakák járták be kettesével-hármasával a Szabadság-teret, az Andrássy-teret, a külvárosi korcsmákat, a vasuti állomást és minden előtalált bakát szemügyre vettek. Hamarosan híre terjedt, hogy két rabkatonát keresnek, akik ma délután megszöttek a várból.

Az aradi várban most nagy a csend. A legénység legnagyobb része gyakorlatokon van és épen csak a legszükségesebb őrség maradt Aradon. Ilyenformán a várbeli katonai fogház őrzetére is csak a legminimálisabb legénységet vezényelték ki mostanában. Ezek a körülmények és az, hogy amint a nyomozás máris kiderítette, hogy a rabokat nem valami óriási szigorral őrizték, lehetővé tették a két rabkatonára szökését. Valószínűleg úgy gondolkodtak, hogy a várfalak többet érnek minden őrnél. A nagy nyugalom mellett csak órákkal a szökés után vették észre a két rab hiányát, akik akkor már messze járhattak a vártól.

A szökés részleteiről a következőket állapították meg idáig:

A vár jobboldalán egyik szögletben külön várta, elkerített kis udvar és *Strafanstald* felirat mutatja, hogy ott van az aradi vár mai börtöne. Hosszabb-rövidebb időre elzárt katonák raboskodnak ott, még pedig nem is valami nagy raboskodásban. Vesszőt vágnak a félszigeten, házi munkát végeznek a várban. Ma délután például két súlyos rabot Tóth István kecskeméti és Lauger József morvaországi közlegényt a profosz felküldött a börtönkamarata sánctetőjére, hogy ott őrizték a profosz disznóit. Ez délután két és három óra között történt. A két rabot szóta nem látta senki. Délután öt órakor szokták elzárni a rabokat celláikba. Ma is kevéssel öt óra után elzárták őket és ekkor kiderült, hogy két rabkatonának nyoma veszett. Az első percekben még azt sem tudták, hogy a rabok honnan szökhettek meg: a börtönhelyiségekből, vagy a szabadból, ahol dolgoznak. Időbe telt, amíg megállapították, hogy Tóth és Lauger a profosz ur disznóinak őrzésétől álltak odébb.

A két rabkatonára valahonnét — nyilván a munkaeszközök közül — egy feszítővasat és hosszú kötelet szerzett, amelyet eddig még ki nem derített módon csempészttek föl a sánctetőre. Miután látták, hogy senki sem őrizi őket, a feszítővasat beleszurták a sánc szélére a földbe és a vasra kötözött kötélre lebecsátkoztak a sánccal. Sötétség beálltaig valószínűleg ott lappangtak a sánccok között és azután szépen átsétáltak Aradra. Így sejtik, mert látni senki sem látta a szökevényeket.

A szökésről nyomában jelentést tettek Hegedűs Ede őrnagynak, aki a rendelkezésére álló legénységet azonnal kivezenyelte a két rabkatonára üldözésére. Minden meglehetősen lassan ment és így nem sok remény volt az üldözöttek feltalálására. A polgári hatóságokkal, a rendőrséggel nem is tudattak többet, mint azt, hogy két rabkatonára katonai fegyverruhában megszökött. Egyik katonai őrző este tíz óra tájban azonban olyan értesülést szerzett be, hogy a szökevények levetették a fegyverruhát, ami nagy mértékben megkönnyítette a menekülésüket. Az őrző ugyanis a sáncon, ahonnan a két rab megszökött, megtalálta a levetett fegyverruhákat. Ugy látszik, a szökevények már jóelőre civilruhákat szereztek.

Mind a két szökevény hosszabb tartamú

börtönbüntetésére volt elítélve. Tóth nazarénus vallású és mint ilyen, nem akart fegyvert fogni, amiért több évre ítélte el a hadbíróóság. Tóth különben is nevezetes ember: a szelidarcu, jámbor külsejű kecskeméti fiú most harmadik ízben kísérelte meg a szökést, legutóbb két évvel ezelőtt szökött meg az aradi várból. Lauger is több évi raboskodás elől akart megszökni olyan elszánással, hogy nem törődött az elfogatása esetén reá váró újabb 3-4 évi börtönnel sem.

A katonai őrzőjáratok késő éjszakáig járták össze-vissza a várost, átkutatták a parkokat, de nem akadtak a szökevényekre.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Bucsú fellépések a Heltai-kabaróban. Heltai Jenő kabarójának mostani társulata holnap, csütörtökön este bucsuzik az aradi közönségtől, amelynek sok kellemes estét szerzett. Most, amikor elbajják Aradot, az elismerés őszinte hangján kell megemlékeznünk a társulat legtöbb tagjáról, ugyisint Heltai Jenőről is, aki alkalmat és módot nyújtott a publikumnak, hogy ne olcsó orfeumszámokkal legyen kénytelen szórakoztatni magát, hanem elsősorban komoly színészhelyeségek és artista erők játékában gyönyörködhetett. Vajjon melyik vidéki kabaré szerződhet olyan tagokat, mint amilyen Weisz Pepi, Röder Mici, Washington néger-trió, Váradi Elza, Pásztor Zoltán és a többi. Ezek a kiváló tagok holnap este játszanak utoljára, a változatokban gazdag műsorral bucsuznak a közönségtől s aztán átadják helyüket az új társulat tagjainak.

* Az Uránia színház ma már ott tart, hogy minden reklám nélkül is lankadatlan érdeklődést vált ki a közönségtől. Ennek egyszerű magyarázata a mindenkori pompás program. A képeket maga a közönség reklamirozza. Anynyira érdemesek a beszédre és a lelkesedésre. Ime például a jelenlegi műsor. A mozgókép-képesség valamennyi újabb remeke szerepel a fényes műsoron. Pathé utólréhatetlen reprodukciójában kapjuk a francia história egyik legrokonszenvesebb királyának, V. Jakabnak egy kedves epizódját. Természetesen ebben az időben másként éltek a királyok és rá értek személyesen is törödni népeikkel, az álltukkal is. Ez is bejegyzett királyi rekvizitum volt, és több népszerűséget szerzett az uralkodóknak, ha két szerető szívet egyesített, mint manapság egy háborús veszedelem elhárítása. Jakab király nemes egyénisége azonban ma is tetszik és az Uránia közönsége zajosan megtapsolja a színelvben utazó Jakabot. Mőric, mint nagybácsi, a legmulatságosabb figura. Jean Richeria drámája: az Asszonyi szív a legszebb mozgóképek egyike, melynek élettől duzzadó cselekménye köztetszésre talál. A fényes műsor csütörtökön kerül színre utoljára. 175

* Három szenzációs sláger kép az Apollóban. A vidéki mozgóképszínházak fejvesztett versengést fejtenek ki egy-egy érdekesebb mozgóképért s addig az aradi Apolló-színház előnyös összeköttetésénél fogva abban a helyzetben van, hogy egy műsorra egyszerre három olyan slágerképet tűz ki, amelyben az aradi közönség még nem gyönyörködhetett. Holnap, csütörtökön lesz az Apollóban a premiérje ennek a szenzációs új műsornak, amelyek keretében színre kerülnek: A husvéti tojás (eredeti francia legenda), Az anya ajándéka (amerikai dráma, A. B. film) és a Parasztleányból operadiva (megtörtént drámai életkép) című eseményfilmek. A két utóbbi képpel az Apolló-színház még a fővárosi színházakat is megelőzi. Az Apolló-színháznak ez a dícséretreméltó vállalkozása bizonyára méltánylásra talál a közönség körében is. 177

Csaló jegyző.

— Az aradi ügyészség foglya. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 30.

Springer Emil lippai ékszerész múlt hó 14 én megjelent a lippai csendőrségen és elpanaszolta, hogy a múlt hóban egy előtte ismeretlen egyén jelent meg üzletében, aki magát Friedrich János lábasi állami tanítónak adta ki magát. Friedrich azután előadta, hogy nősulni óhajt s hogy *Oprecseszku Mojsze* gazdag lábasi birtokos leányát fogja elvenni. E célból több ékszerre volna szüksége, amelyeknek árát az egybekelés utáni napon, e hó 15-én fogja kifizetni. Friedrich ki is választott majd ezer korona értékű ékszert. Springer az ékszereket azonban csak úgy volt hajlandó átadni, ha Friedrich neki egy jó kezessel aláírt váltót, valamint egy kilétét, illetve állami tanítói voltát igazoló irást hoz. Friedrich ekkor eltávozott az üzletből, de 21 én újból megjelent és egy Panajoth Sándor sistaroveci körjegyző által kiállított igazoló irást, valamint egy, az ékszerek áráról szóló váltót is hozott, amelyen mint jóálló szintén Panajoth Sándor neve szerepelt. A váltó hátlapján mint tanuk *Dehelyán Mojsze* és *Zsiki Lukrécia* voltak aláírva.

Springer ezután az ékszereket kiadta. E hó kilencedikén azután az ékszerész Friedrich János állami tanító nevére egy ajánlat levelet írt Lábásra, amelyben figyelmezteti, hogy váltója e hó 15-én lejár. Azonban a levél azon megjegyzéssel, hogy Friedrich nevű tanítót ott nem ismernek, visszajött. Springer most már megijedt és Panajoth Sándornak írt, aki azonban azt válaszolta, hogy Lábason állami iskola nincsen s hogy ő váltót nem írt alá. A csendőrség az előadottak alapján rögtön erélyes nyomozást indított és a váltón szereplő személyeket hallgatta ki elsősorban, akik egyértelműen azt adták elő, hogy Friedrich nevű egyént nem ismernek s olyannak váltót sem írtak alá. A nyomozás további folyamán a szálak Aradra vezettek. A csendőrök az aradi rendőrségtől rendelkezésükre bocsátott fényképek között a személyleírás alapján *Kaisler Ödön* rovott multu egyént vélték Springerék csalójaként felismerni, mint azt az egyént, aki a csalást elkövette.

A csendőrök tehát *Kaisler Ödön* alias *Friedrich Jánost* az aradi ügyészség fogházából, ahova különféle szélhámosok miatt csak a napokban szállították be, elvezették a városházára és itt szembesítették Springerrel, aki benne a legnagyobb határozottsággal felismerte azon egyént, aki tőle Friedrich János néven hamis váltóval az ékszereket kicsalta. A gyanúsított ezután beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy *Kaisler Ödönnek* hívják, harmincöt éves okleveles jegyző s hogy különféle bűncselekményekért már háromszor volt büntetve s jelenleg is lopás kísérletéért van vizsgálati fogságban az aradi királyi ügyészségen. Előadta továbbá, hogy előbb mint pénzügynök járt Lippán és ezen ürügy alatt volt Lábason is. Itt megtudta, hogy *Oprecseszku Mojsze* jómódú gazda és ekkor fogamzott meg agyában az a terv, hogy *Oprecseszku* nevét egy családi manővrozásra használja fel. Elment tehát Springer ékszerüzletébe, ahol a már előadott körülmények között a csalást elkövette. A hamis igazolólevelet és a váltót a korcsmában írta meg. A kapott ékszert azután részben elzalogosította, részben pedig eladta, a pénzt pedig elmulatta. A körmönfont csalót egyelőre az aradi királyi ügyészség fogházában őrzik.

A kilencedik halott.

— Hiteles irás a várpalotai kilencszeres rablógyilkosságról. — Gold Gáspárné halála. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 30.

A napokban egy sokat szenvedett öreg asszony halt meg, aki utolsó szemtanúja volt egy annak idején országírú, hihetetlen kegyetlenséggel véghezvitt rablógyilkosságnak. Az asszony özv. Gold Gáspárné, aki e hónap közepén halt meg Várpalotán.

A név és a helység hallatára már sokan fognak visszaemlékezni arra a rettenetes gyilkosságra, melyet a szegény asszony szemeláttára követtek el. „A várpalotai kilencszeres rablógyilkosság” e cím alatt tárgyalták a lapok annak idején. Gold Gáspár korcsmáros várpalotai házába 1881. október 25 én behatolt két betörő s a korcsmárost 9 tagból álló háznépével együtt baltával agyonütötték s azután a házat kirabolták. Maga Goldné csodálatos véletlen folytán nem szenvedett halálos sérüléseket s egy évi betegeskedés után felgyógyult.

Goldné halála előtt pár hónappal leírta hányatott életének történetét, hogy amint írja, „az emberi végtelen szenvedés példáját bemutassa.” Az érdekes önéletrást Goldné legjobb barátjának, Somogyi Gyula aradi felsőkereskedelmi iskolai igazgató egyik nőrokonának adta át megőrzés végett. Az érdekes irás, mely bensőben adja vissza a szerencsétlen nő nagy szenvedéseit, így került hozzánk. Ebből a memoárból közöljük a kilencszeres rablógyilkosságra vonatkozó részt.

„Háznépünk akkoriban (1881. október 25.) 9 emberből állott, amennyiben rajtam és férjemen kívül a házban élt még apósom, nevelt leányunk, a 17 éves Marosa, Julesa lányom, két fiam és két cselédelemény. Dacára annak, hogy előzőleg már két ízben betörték hozzánk, férjem meg nem bocsájtható könnyelműségéből nem tett semmi védintézkedést, sőt fegyver sem volt a házban.

Huszonötödikén este vacsora után 9 és 10 óra közt együtt volt az egész család. Az egyik cseléd kiment az udvarra, hogy a mosogató vizet kiöntse. Ekkor lépett elő rejtekéből a két rabló és fenyegetésekkel rábírták a megrémült lányt, hogy vezesse be őket a konyhába és kényszerítették, hogy favágóbaltánkat adja oda nekik. Így felfegykezve léptek a szobába. Valamennyien isszonyuan megrémültünk. Az egyik rabló, Hoszter Fülöp rákiabált az uramra:

— Z. idő, add ide a pénzt, mert különben leütlek. Ha ideadod, nem lesz semmi bajod.

Férjem szó nélkül az üzlet felé indult, hogy a pénzt odaadja. Utközben hőszerű oda szólott nekem, hogy a kasszában 600 forint van. Hoszter követte a férjemet, míg a másik rabló ott maradt őrnök. Hogy mi történt az üzletben, azt nem tudom, szegény jó férjemet nem láttam többet. Hoszter azután visszajött a szobába. Apósom, leányom és egyik fiam aludtak már. Nevelt lányom a karján altatta kis fiamat, Ferikét A bestiális ember rákiáltott nevelt lányomra:

— Na, ép az előbb dalolt a zsványokról, hát most itt vannak!

Ezután erős cukorspárgával megkötözte előbb őt, majd engem. Rettenetes jelenet következett. Fejszéjét magára emelve lesújtott vele a szegény Marosa fejére. Az irtózatossá koltással holtan esett össze. A közelében állottam. A szétfrecsenő véresepek elborítottak engem is. Azt hittem, hogy megőrülök. Irtózatossá erővel igyekeztem kötelekeimet szétszakítani, de nem sikerült. Még csak annyit hallottam, hogy a minden emberiségéből kivetkezett rablógyilkos rákiáltott szegény, ártatlan 2 éves kislányára:

— Téged is megezbauitlak ettől a komisz élettől!

Ájultan estem össze. A többit már csak a szomszédoktól hallottam. A kegyetlen gyilkos lemészárolta az összes házbelleket. Csodálatos

véletlen, hogy engem és 7 éves Lipót fiamat meg tudtak az orvosok az életnek menteni. Mi ketten súlyos sérüléseinkből egy év alatt gyógyultunk.

A rablók a zsákmánnyal, mint az nekem elbeszéltek, Székesfehérvár felé tartottak. A sötét országúton Hoszter társát előre engedte s hátulról a baltával, melyhez már kilenc ember vére tapadt, leütötte.

Midőn harmadnap eszméletemre tértem, elhitették velem, hogy családom tagjai élnek s Bécsbe szállították őket a kórházba. Csak nagy sokára tudtam meg a szomorú valóságot.

Hosztert nem sokára elfogták Székesfehérváron. Megtalálták nála a lopott holmi egy részét s a baltát is. A törvényszék életfogytiglani fegyházra ítélte s még most is a váci fegyház lakója.

Igy írja le a rettenetes eseményt Gold asszony 76 éves korában. Megható a szerencsétlen nő leírása, ki a borzasztó éjszaka után már csak a halált kívánta s mégis 30 évvel élte túl szeretetteinek isszonyu végét.

A kolera.

— Nincs újabb megbetegedés. —

Távirati tudósítás.

Budaest, augusztus 30.

Az egész ország közönsége érthető ijedelemmel fogadta azt a hírt, hogy a kolera az ország szívében, Budapesten és Ujpesten is felütötte fejét. Megnyugtató hatást kelt azonban az ujpesti és a fővárosi hatóságok gyors és szigorú intézkedése, amelyet az epidémia továbbterjedésének megakadályozására tettek. Örvendetes dolog, hogy az ujpesti fertőzött gyártelepen elszigetelt munkások közül vasárnap óta senki sem betegedett meg. A bakteriológiai intézet ma délelőtt befejezte a vizsgálatot a fővárosban elhunyt Protka József bélrészein s megállapította, amit már a boncolás is sejtetett, hogy a szerencsétlen ember is *kolerában halt meg*. Mindazok, akikkel Budapesten és Ujpesten érintkezett, jól vannak.

Az ujpesti hatóságok a belügyminiszter által kiküldött egészségügyi felügyelő és a fővárosi rendőrség támogatásával diéséretes buzgóságot fejtenek ki, hogy a kolera veszedelmét a Leiner féle enyvgyárra szigeteljék. A gyár hatvan munkása vasárnap óta be van zárva a telepre s állandó orvosi felügyelet alatt van. A mai reggeli orvosi látogatáson megállapították, hogy a munkások mindnyájan egészségesek. Ha pénteken estig nem lesz újabb megbetegedés köztük, alapos fertőtlenítés után szabadon bocsátják őket. A gyártelepet természetesen újra dezinficiálják, s mielőtt az üzemet ismét megkezdénék, megsemmisítik a kolerabacillussal megfertőzött állati hulladék-anyagot, amely Trieszten keresztül Olaszországból került ide.

Az ujpesti Toldy-utcai kisdudóvót már tegnapelőtt vesztegzárnak rendezték be s ezen az elszigetelt telepen huszonhárom embert őriznek; mindazok ide kerültek, akik a Budapesten kolerában elhunyt Protka Józseffel Ujpesten érintkeztek. Ezen a helyen is volt ma reggel orvosi vizit, amely alkalommal nem találtak beteget az őrizet alá vett emberek közt.

Az ujpesti járványkórházban most már csak egy kolerás beteg van: Szabó Zsigmond enyvgyári munkás, aki vasárnap lett rosszul. A beteg eléggé jól van s remélhető, hogy meggyógyul.

A Thököly-ut 31. számú házában megbetegedett és a Szent Gellért-kórházban elhunyt Protka Józsefet, mint ismeretes, tegnap délben fölboncolták s akkor megállapították rajta, hogy

valószínűen ázsiai kolera volt a baja. Bélrészeinek bakteriológiai vizsgálatát is megkezdték már tegnap délután a kolera-laboratóriumban. Ez a vizsgálat ma délelőtt ért véget s azzal az eredménnyel jár, hogy Protka József *ázsiai kolerában halt meg*. A vizsgálatról szóló jelentést a bakteriológiai intézet sürgősen felküldte a belügyminiszterium közegészségügyi ügyosztályába.

Azokat az embereket, akikkel Protka Budapesten érintkezett, köztük Szabó Jánost és családját, vesztegzárba tették még kedden reggel. Ezek az emberek, — heten vannak — mint a tiszti főorvos megállapította, ma délelőtt valamennyien egészségesek voltak. Vasárnapig maradnak vesztegzárban.

A belügyminiszterium ma délelőtt hivatalosan a következőket közli: Protka József vasárnap történt megbetegedése óta sem Budapesten, sem Ujpesten újabb gyanus megbetegedés nem fordult elő. Ujpesten azokon a helyeken, ahol a koleraesetek előfordultak, a budapesti székesfővárosi fertőtlenítő intézet fogatosította a fertőtlenítést. A betegekkel érintkezett egyének elkülönítve, orvosi felügyelet alatt állanak. A belügyminiszterium egy Döcker-barakot bocsátott Ujpest rendelkezésére. Intézkedés történt az iránt is, hogy a főváros legveszélyeztetettebb helyein a fertőtlenítés már ma megkezdődjék. Az egészségügyi tanács tegnap a belügyminiszteriumban Müller Kálmán báró elnöklésével ülést tartott, amelyen a kolera továbbterjedését meggátoló intézkedéseket beszélték meg. Bárczy István polgármester ma a képviselőházban hosszabb megbeszélést folytatott Héderváry Károly gróf miniszterelnökkel a koleraveszedelem ellen a főváros részéről tett és ezután teendő intézkedésekről.

Ejjel jelentik Budapestről: Délután fél két órakor nagy riadalom támadt a Klauzál-utca 2. számú nagy bérházban. Mészáros János postaszóiga, aki a házban lakik, heves görcsök közben összeesett és koleragyanusnak látszott. Bevitték a Gellért kórházba, ahol azonnal orvosi vizsgálatot tartottak, amely egyelőre azt állapította meg, hogy Mészáros nem kolerás. Ennek dacára hozzátartozóit és a vele utóbbi időben érintkezőket elkülönítették. A bakteriológiai vizsgálat holnap lesz.

A kolera külföldön.

Molából jelentik, hogy ott a kolera további terjedésének megakadályozása céljából tett intézkedések a lakosság körében nagy forrongást idéztek elő. A lakosság nem engedi elvinni és eltemettetni a kolerában elhaltakat, mert az a hír van elterjedve közöttük, hogy a holttesteket el fogják égetni és hamvaikat szélszórják a levegőben. Katonásígot és rendőrséget kellett a tömeg ellen kivezényelni. Sok letartóztatás is történt.

Üszkútból jelentik nekünk: A hatóság megállapította, hogy az elmúlt huszonnégy óra alatt hét újabb koleraeset fordult elő. Négy eset halállal végződött. A hatóság azt hiszi, hogy a lakosság a megbetegedések nagy részét eltitkolja.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— — — — — 151

VÁROS ÉS MEGYE.

Mennyi adót fizetünk? Berzán János 7 kor., 13 fill., Klein Márton 47 kor., Brunner Lajos 55 kor., Kintzig Géza 219 kor., gondnokok. Borbély Gábor gyepmester 12 kor., Hauer Lajos 80 kor., Berger Gyula 85 kor., Gets László 128 kor., Krebsz Géza 120 kor., Kárpáti János 148 kor., Szokoly Sándor 186 kor., Ring Lajos 234 kor., Vojtek Kálmán 319 kor., Földes Kelemen 444 kor., Dr. Rozsnyay József 500 kor., Hajós Árpád 597 kor., gyógyszerészek. Kohut Ojalla József 20 kor., Matyuga Istvánné 47 kor., gyolcskereskedők. Hetmann József 28 kor. 30 fill., özv. Proszorczyk Lipótné 29 korona, Balázs Gusztávné 32 korona 70 fill., Rózsa Mátás 46 kor., gyümölcsárusok. Dobiaschi József gyújtószinórgyáros 579 kor., Kiss Ferenc fogaték leltározó 21 kor., Rosenfeld Henrik 33 kor., Blau Sámuel 47 kor., hajhászok. Wellisch Ferenc áruszállító 32 kor., Jankovics Sebőné 7 kor., Mócz János 12 kor., Wolf Ádámné 16 kor., özv. Musztyán Jánosné 19 kor. 42 fill., Nagy Mihályné 20 kor., Lipován Péterné 37 kor., Bregger Izsák 57 kor. 60 fill., Ilics Simon 58 kor., Ilics Arzén 185 kor., halkezeskedők. Langer József 33 kor., Waszary Kálmán 42 kor., Dubron Judit 50 kor. hangszerkészítők. Hönig Frigyes harangöntő 880 kor., özv. Heller Vilmosné 19 kor., Braun Ignác 19 kor., Szallassy Aladárné 114 kor., Fischer Miksa 47 kor. 60 fillér, Bársony Andor 119 kor., karisnyakereskedők. Aradi Közöskönyha 79 kor. 20 fill., Argyelán Ferenc 87 kor. 16 fill., Balogh Mihály 8 kor. 20 fill., Bart László 24 kor. 70 fill., Bekér József 3 kor. 20 fill., Birócz György 46 kor., Blabati Frigyes 7 kor. 20 fill., Blabati F. és Neozkó 10 kor. 60 fill., Braun Gusztáv 6 kor. 40 fill., Budai Mihály 41 kor. 40 fill., Csokán Ernő 224 kor. 80 fill., Dán Ferenc 22 kor. 10 fill., Domonkos Sándorné 1 kor., Döme Lajos 129 kor. 40 fill., Ehek István 36 kor. 60 fill., Farkas György 211 kor., Farkas János 213 kor. 20 fill., özv. Feichthaler M. né 7 kor. 20 fill., hentések. Ferdinánd Szvetozár báránnyágó 145 kor. 50 fill., Fischer Adolf hentesmészáros 87 kor., Fischer Samu 80 kor., Geisinger Lénárd 54 kor. 80 fill., Gábor György 96 kor. 70 fill., Gábor Józsa 9 kor. 60 fill., Gábor József 30 kor. 40 fill., Glück K. és Testvére 1362 kor. 70 fill., mészárosok. Guthir György 57 kor. 60 fill., Guthir Rezső 90 kor., hentések. Gyukics Julia 118 kor. 30 fill., Gyukics Száva 25 kor. 70 fill., Henegár György hentes 26 kor. 60 fill., Hirschfeld Márkus 46 kor., özv. Hopstedter Györgyné 51 korona 80 fillér, István Antal 21 korona, mészárosok. Jancsin Miklós báránnyágó 32 kor. 20 fillér, Joó Károlyné 12 kor., Joszt Ádám 147 kor. 60 fillér, Zaj Sarolta 30 kor. 20 fillér, Katona János 45 kor. 40 fillér, Kiss János 102 kor. 90 fillér, Konez István 22 kor., Kozák József hentések 27 kor. 80 fillér. Koch Mór 667 kor. 90 fillér, Koch Samuné mészárosok 209 kor. 10 fillér, Kovács Máté 61 kor. 80 fillér, Kreszta Sándor 18 kor., Kruppa Károly 95 kor., Lepár József 24 kor. 10 fillér, Lenár András 155 kor. 50 fillér, Lipován Mária 80 kor. 70 fillér, Mányi Mojsza 276 kor. 20 fillér, Marx János 96 kor. 80 fillér, Máncsi Antal 9 kor. 60 fillér, Marschl György 33 kor., Nahoczky F. és tsa 37 kor. 75 fillér, Nyisztor Péter 52 kor. 55 fillér, Orosz Béla 46 fillér, Pakszian Sándor 20 fillér, Papp István 130 kor., Papp Pál 11 kor. 55 fillér, Patakay Herman 159 kor. 20 fillér, Péter István 20 kor. 20 fillér, özv. Petrik J. né 29 kor. 80 fillér, Pfeifer István 61 kor. 40 fillér, Popovics Koszta 48 kor. 50 fillér, Pribán Miklós 75 kor. 60 fillér, Prokopecz József 253 kor. 20 fillér, Rác Sebastyén 84 kor. 80 fillér, Richin Márton 16 kor. 30 fillér, San Ferenc 107 kor. 20 fillér, Simandán György 51 kor. 80 fillér, özv. Skriba Antalné 45 kor. 60 fillér, Schneider Ferenc 24 kor., Sváb Géza 8 kor. 85 fillér, Szabados Gyula 57 kor. 20 fillér, Szabó Demeter 20 kor., Szida László 195 kor. 80 fillér, Szpravit Róbert 15 kor. 80 fillér, Sztójakovics Milán 149 kor. 20 fillér, Sztójakovics László 128 kor. 25 fillér, Togyer Péter 116 kor. 60 fillér, Tschenska Ágoston 227 kor. 80 fillér, Steinberger János 37 kor. 55 fillér, Zurek Károly 167 kor. 60 fillér, Zsivajnor Dusan hentések 12 kor. 10 fillér.

Az adókiadó-bizottság szeptember hó 1-én himző, hintatulajdonos, internátus tulajdonos, író, magániskola tulajdonos, játék kereskedő, jéggyáros, jutalék élvezők, kádárok, kályhakészítők, kalaposok, kantinosok, káposzta árusok,

kaptafa metszők, kárpitosok, kávéházi berendezők, kávéosok, kimérők, kávémérők, kávéház-tulajdonosok III. oszt. kereseti adóját fogja megállapítani.

Az eltűnt százezrek.

— Uj tanuk a Kornis-Grosz ügyben. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 30.

A Grosz Sándor féle eltűnt százezrek ügyében a vizsgálat és nyomozás állandóan és lakadatlan buzgalommal tart. Az ügy gyors lebonyolítását a gyanuba vett egyének tagadásán kívül lényegesen megnehezíti az a körülmény is, hogy a nyomozás most már három törvényszék területére terjed ki: a temesvári kívül Aradra és Budapestre. A budapesti törvényszék vizsgálóbírája épen ma délután hallgatta ki Beer Hermann tőzsdeügynököt, akit arra nézve vontak kérdőre, hogy a Kornis testvérek cég részére kötött börzei ügyletekről tisztább képet nyerjenek. A nagyfentosságú vallomást még ma elküldik a fővárosból Fehér Antal temesvári vizsgálóbírónak. Aradon ma nem történt jelentősebb esemény vagy fordulat a bűnygyben. Grosz Izsó, a megkároított nagykereskedő egyik fia ügyvédjével Fűrst Dezső dr. temesvári ügyvéddel Aradon tartózkodott ma és megjelent a rendőrségen, ahol Green Nándor főkapitánynál újabb tanukat jelentett be. A nagyfentosságú ígérkező tanuvallomásokat már legközelebb megkezdik és lehetséges, hogy ezekből sok ma, még homályos részletre derül napfény. Eddig ugyanis csak a gyanúsítottak vallomása alapján lehetett a nyomozást folytatni. A vádlottárs vallomása azonban tudvalóval nem nagy súlytal bír. A följelentők ezért most olyan tanukat jelentettek be, akik teljesen érdektelenek és akik a háromszázezer koronás vagyon eltűnéséről sok fontos adatot tudnak.

A Temesvári Hirlap többek között a következőket tudta meg a föltűnést kelető ügyről:

„Ujabbban olyan adatok jutottak a följelentők birtokába, amelyek szerint Gerba Tódornak, Schauer Ignáccal és a Kornis Testvérekkel való együttműködését kétségtelenül bizonyítani sikerül. Értesülésünk szerint Aradon általános megkönnyebbülést okozott a Kornis Testvérek cég üzleti irányának felderítése, mert nem tudták megmagyarázni azt az aradi kereskedői körökben, hogy hogyan lehetséges egy négy-öt év óta fennálló cégnek akkora apparátussal dolgozni, oly nagy területet behálózni és érdekeikbe kapcsolni a oly nagy tőkét mozgósítani, amelyekkel a Kornis-cég meglepetésszerűleg rendelkezett, holott köztudomás szerint az üzlet alapításakor vagyonuk nem volt. Az öreg, dussgazdag Grosz Sándorral való üzleti viszony azonban mindent megmagyaráz. Kétségtelen tény, hogy a Kornis-Gerba-Schauer féle szövetkezet csak azért ugrasztotta börze-ügyletekbe a lippai aggastyánt, hogy így nagy hasznuk legyen. A következmények mutatják, hogy az sikerült is. Amint értesülünk további sürgős intézkedések is folyamatba tételnek úgy a cselekmény kriminális részének bizonyítására, mint a károsseg visszazszerzésére. A mintegy háromszázezer koronát kitevő kár állítólag teljesen meg is térül, mert a Kornis cég, Schauer és Gerba vagyona erre bőszeges fedezetet nyújtanak. A bűnygyben úgy a temesvári vizsgálóbíró, mint az aradi rendőrség a legnagyobb buzgalommal nyomoz és már a legközelebbi órákban szenzációs fordulat várható.”

HIREK.

— Az időjárás. (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Jólát: Meleg idő várható, zivataros esőkkel. — Távirati prognózis: Meleg, zivatarok. — A hőmérséklet Budapesten déli 12 órakor 29.1 Celsius fok.

— A király egészség s. Ischlból jelentik: A király állapota jelenleg oly kitűnő, a minő már régen volt. A gyöngékedés, amely tavasszal föllépett, teljesen megszűnt és semmi nyoma sem maradt. A király frissen és egészségesnek érzi magát és valósággal meglepi környezetét munkakedvével és többnyire a legjobb kedvben van. A király tudvalevően szeptember 8-án utazik el Ischlból, mert szeptember 10-én, a királyné halálának évforduló napján, rendes szokása szerint Bécsben akar lenni. Tekintettel a király állapotának örvendetes voltára, a tervezett lainzi tartózkodás elmarad és a király Ischlból egyenesen Schönbrunnba megy.

— Az osztrák miniszterelnök Budapesten. Bécsből jelentik: Gautsch báró miniszterelnök hétfőn Budapestre érkezik és a miniszterelnököt, továbbá a minisztereket meglátogatja.

— A főváros rendkívüli közgyűlése. A főváros törvényhatósági bizottsága ma rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Vázsonyinak a sajtószabadságról szóló indítványát tárgyalta. Vázsonyi hosszabb beszédben indokolta meg indítványát és kijelentette, hogy a sajtóreformra vonatkozó előterjesztésében oly irányelveket követett, melyek körül nézeteltérés nem lehet. Kijelentette többek közt, hogy a sajtó elleni támadások egyik főoka az reakciós felelősség, mely a sajtóban egyáltalán ellenséget lát, mert minden rossz ember gyűlöli lelkiismeretét. A másik, a jóhiszeműek tábora, mely azért támadja a sajtót, mert a sajtó egy részében a magánbecsület iránt kis érzéket lát. Az indítvány nem kimerítő, nem is volt célja kimerítő indítványt tenni, csupán az eszmét megpendíteni és az irányt kijelölni, melyen elindulva a reformot meg kell valósítani. Az a város, mely először proklamálta a sajtószabadságot, nem nézheti télenül a sajtószabadság lerombolása iránti intézkedéseket és minden ily intézkedés ellen elsőnek kell felemelnie tiltakozó szavát. A közgyűlés rövid vita után Vázsonyi indítványát egyhangúlag magáévá tette.

— Német-francia barátkozás. A Neue Wiener Journal ma azt írja, hogy a marokkói tárgyalásokban érdekes fordulat állott be. Nincsen szó többé Németországnak adandó koncessziókról, hanem ehelyett állandó benső viszony készül Franciaország és Németország között. A megegyezésnek a következő részletek ismeretesek: Németország lemond a nagyobbi területi kompenzációkról és elismeri Franciaország uralmát Marokkóban. Franciaország viszont végleg belenyugszik a frankfurti békekötésbe és örökre lemond Elsass Lotharingiáról. A világpolitikára nagyfentosságúan kiható esemény létrejöttében Aehrenthal külügyminiszter az oroszlanrész a N. W. J. értesülése szerint, amely még arról is tud, hogy a külügyminiszter legutóbbi ischli audienciáján erről fordulatról tett jelentést a királynak.

— A Mona Liza. Newyorkból jelentik: A Mona Liza ellopása után európai kikötőkből elindult hajók közül az első a Lloyd-társaság Kaiser Wilhelm II. nevű hajója tegnap érkezett Newyorkba. A vámhivatalnokok a hajó alaposan átkutatták és különösen egy Párisból érkezett művésznövendék podgyását, de minden eredmény nélkül. Az ezután érkező hajókat is alaposan át fogják kutatni.

— Székely aviatikus a Házban. Bent járt ma a Házban Székely Mihály, a kiváló aviatikus s fölkereste Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnököt, Kossuth Ferencet és Justh Gyulát. Támogatásukat kérte a magyar aviatika számára. Mind a hárman a legnagyobb szíves-séggel fogadták Székelyt s támogatást ígértek számára. Héderváry gróf azt mondta neki, hogy régen figyelemmel kíséri működését s nagyra-becsüli bátorságát és vállalkozó önfeláldozását. Kossuth arra figyelmeztette, hogy ne repüljön magasra, mert az veszedelmes dolog. *Szmrecsányi György* ma interpellálni is akart a magyar aviatika dolgában, de aztán elhalasztotta a legközelebbi alkalomra, közben ugyanis Székely még egy repülést akar rendezni Budapesten. — Itt jegyezzük meg, hogy mozgalom indult meg, a melynek az a célja, hogy Székely Mihály részére annyi pénzt gyűjtsenek, hogy megépíthesse repülőgépét. Ha ez sikerül, akkor megválik az osztrák Autoplan Werke szolgálatától, hazajön Budapestre, hogy a magyar aviatika dicsőségére működjen. A fővárosi rendőri riporterek szindikátusa nevében *Fröhlich János* hírlapíró intézett fölívást a közönséghez a mozgalom támogatása végett.

— Orvosi hír. *Mann Adolf dr.* holnaptól, szeptember 1-től kezdve rendel.

— Fővárosi újságírók és A Nap elkobzása. A Budapesti Újságírók Egyesülete ma rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgyát „A Nap” ügye képezte. A gyűlés, melyen *Bródy Lajos* elnökölt, fél négytől fél hatig tartott, azután az elnök annak folytatását holnap délután 5 órára halasztotta. A gyűlés rendkívül viharos lefolyású volt. *Pályi Ede dr.*, a Budapesti Napló felelős szerkesztője és *Hacsak Géza*, A Nap felelős szerkesztője erősen összeszólalkoztak. A két ellenfél között már-már tetleges-ségre került a sor, s csak a többi hírlapíró közbelépte akadályozta meg a verekedést. Az afférnek lovagias folytatása lesz.

— Nagy tűz a fővárosban. Ma délután fél kettőkor kigyulladt a Budafoki-úton közvetlenül a Duna partján épült nyolcemeletes gabonarakár tetőzete. A Pesti Hengermalom-Társaság e helyen hatalmas malmot építtetett s ehhez tartozik a gabonarakár. A malom még nem kezdte meg üzemét s az épületek most voltak az átadás előtt. A tűz akként keletkezett, hogy a gabonarakár tetőzetének greszén forrasztó munkát végeztek s egyik kis olvasztó kemencéből szikra pattant ki, amely egy pillanat alatt lángra borította a kátrányos tetőt. A mire a tűzörségek *Janicsék* és *Markusovszky* tűzfelügyelők vezetésével oda érkeztek, már lobogó lánggal égett a hatvanöt méter hosszú tető. Mivel ezen a vidéken még nincs vízvezeték s mindössze 300 köbméter víz volt a rezervoárban, a tűzoltók szinte tehetetlenül állottak a veszedelemmel szemben, amely nemcsak a malom épületeit, hanem a szomszédos *Röckgyárat* és a *gázgyárat* is fenyegette. Szerencsére s gabonarakár hatodik emeletén tömördek homokat találtak, amely több száz zsákban volt ott. Mivel a tető gerendázata még nem égett, csak a kátrányos fedőlemez, a tűzoltók homokkal fojtották el a tüzet. Félóra alatt sikerült teljesen eloltani a tüzet.

— Richter nem örült. *Szalonikiból* jelentik: *Richter mérnök* tegnap este Szalonikibe érkezett. Richter azért késett, mert a szaloniki mornasztiri vonalon a kolera miatt negyvennyolc óráig megfigyelés alatt volt. A mérnök a rablók fogságában nagyon lesóványodott.

— A zsinagógából. Istenben megdicsőült lelkipásztorunk, *Choria Aron* dicső emlékére f. hó 31-én (csütörtökön) d. u. 6 órakor gyászemlék-ünnepély lesz.

— Rémes vitriol-merénylet. Budapestről jelentik: Veszedelmes ember garázdálkodott ma délelőtt a Thököly-úton. Egy féltékeny férj le akarta önteni a feleségét vitriollal; de az aszszony elmenekült előle. A merényletű férj erre bosszujában a vele szemközt jövő embereket öntötte le a maró folyadékkal s érült tetteinek így több mint tizenöt sebesültje van. Délelőtt tíz óra tájban történ a borzalmas merénylet, amelyhez fogható alig van a főváros bünrónikáinak történetében. Egész sereg embert öntözött le a merényletű, köztük férfiakat, nőket és gyermekeket. Rettenetes sikoltozás töltötte be az egész Thököly-utat. Végre rendőr is előke-rült a kelési pályaudvar mellől és a járőkelők segítségével sikerült elfogni a merényletűt, akit bevitték a kerületi kapitányságra. — A mentőket egynegyed tizenegykor értesítették a borzalmas merényletről. Több kocsi-val és automobillal mentek ki a mentők és csaknem egy órába került, amíg a súlyosan sebesült embereket el tudták látni ideiglenes kö-téssel. A mentők a sebesült embereket a Rókus-kórházba vitték be, ahol gyógykezelés alá kellett venni őket. Hatot a sebesültek közül mind-járt ágyba kellett fektetni, olyan súlyosan ösz-szeégette őket a maró folyadék. A többieknek a sebesülése is súlyos természetű, mindamellét a kórházból elbocsátották őket. A rendőrség megállapította, hogy a merényletű *Spur Mór* 63 éves házaló, aki telességét és ennek kedvesét, egy *Schwarz* nevű embert akart leönteni, de lefogták és ő tovább öntözött. — A tizenhét sebesült a következő: *Ovarek Ti-vadarné* harmincegy éves gazdasszony, jobb arcán, mellén, kezén; *Borbély Sándorné* mu-kásknő arcán, lábán, nyakán; *Schwarz Izidor* elárusító arcán, nyakán, mellén; *Spatz Béla* tizenegy éves tanuló jobbkarján, mellén, hátán, súlyosan; négy gyermek, akik testvérek és pe-dig a tizenöt éves *Czigler Sándor*, a tizenhat éves *Erzsi*, a nyolc éves *Józi* és a két éves *Géza*, akinek sérülése könnyebb; *Barger Mór* tizennégy éves tanuló vállán és a nyakán; *Lauffer József* lakatossegéd a szemöldöke fö-lött; *Eisler Hermann* munkás a nyakán; *Ko-ritsaner József*, egy kereskedő hét éves fia a mellén és a jobb kezén; *Veisz Sarolta* tíz éves leány a lába fején; *Gárdonyi Adolf* nap-számos a nyakán és az arcán. Súlyosan meg-sebesült *Spurné* is a karján, a mellén, a hátán az arcán.

— Tolvaj bankszolga. Budapestről jelentik: Még a múlt hónap elején történt, hogy az Angol Osztrák Bank nádor-utcai fióküzletében *Forgács Hugó* pénztáros a zárlatnál négyezer korona hiányt konstataált. A hivatalnok kutatni kezdett, de csak egyetlen okot talált a gya-nura. Ő ugyanis odaadott négyezer koronát huszkoronás bankjegyben *Anderg Ferenc* bank-szolgának azzal, hogy olvassa meg. A szolgálta-átvete, de hogy vissza adta e, arra a hi-vatalnok nem emlékezett. Meg is kérdezték a szolgát, s ő persze erősködött, hogy igenis visszaadta. A bank most már följelentést tett a rendőrségen. A detektívek erősen figyelték *Anderget* és csakhamar észrevették, hogy a bankszolga nagyon költelekezik. Tegnapi-után előállították a főkapitányságra, a hol csak-hamar beismerő vallomást tett. Még 1430 ko-ronát találtak nála. Ezerhatszázhetven koronát adósságainak törlesztésére fordított, a többit pedig ellumpolta. *Anderg* vallomása szerint már másnap megbánta a lopást, vissza is akarta csempészni, de annyira figyelték, hogy nem merte megcsinálni. A rendőrség letartó-tatta.

— Öngyilkossági kísérlet. *Kökény Etel* 21 éves cselédeleány, aki a *Salacz* u. 6. sz. alatt szolgál, eltört egázdájának egy értékes fűgőlámpá-ját. Emiatt a leány úgy megijedt, hogy az új hid-ról a Marosba vetette magát. A halálra szánt leányt azonban a rendőrszemnek a parton tartózkodók segítségével sikerült kimenteni.

— Új magyar pilóta. Budapestről jelentik: *Kvasz András* fiatal magyar pilóta ma délután húsz méter magasságban többször körülrepülte a rákosi repülőteret és ezzel megnyerte az 500 koronás *Sacellary*-díjat.

— Eltűnt színész. *Garas Márton* színész, aki az elmúlt kabarészezonban Aradon is ját-szott, gyanus körülmények között eltűnt Bu-dapestről. *Garas Márton* a sógoránál, *Zinner Hugónál* lakott egy évvel ezelőtt, a *Kertész*-utca 48. számú házban. *Garas* tavaly beteg lett, mire a Bethesda-kórházba került és ott kezelte magát. A Bethesda-kórháznak volt egy ápolónője, osinos, kedves nő és ami fő, volt néhány ezer megtakarított koronáskája. *Garas* szerelmes lett az ápolónőbe és elvette feleségül. *Garasnak* azonban csakhamar unal-massá válhatott a családi élet boldogsága, mert el-elutazott a fővárosból, míg végül egészen hátat fordítson ennek a fővárosnak. A felesége ma megjelent a főkapitányságon és följelentést tett eltűnt férje ellen. A rendőrség *Garas Már-ton* nyomozza. Valószínű, hogy *Garas* kül-földre tűnt el.

— A félmillió főnyeremény tulajdonosa. Ir-tunk arról, hogy *Schusztér Gábor* nagyváradi bankszolga félmillió koronát nyert sorsjegyen. A szerencsés ember most érkezett Nagyváradra és a jőzan, tisztánlátó ember nyugodt egyszere-rüségével beszél az „eset”-éről:

— Az első hírt táviratilag kaptam. Rövi-den értesítettek róla, hogy a jelzólagsorsje-gyűnkét kihúzták. Nyomban felkerestem egy brassói bankot s ott megnéztem a huzási jegy-zéket, melyből kétséget kizáróan megbizonyo-sodtam róla, hogy tévedés nincs, az 550.000 ko-ronát a mi sorsjegyünk nyerte meg. Közben levelet is kaptam hazulról s tegnap visszau-aztam családom körébe. A sorsjegyet régen vet-tem és írja meg, hogy valótlán, mintha zálogba tettem volna valamikor. Hogy reménykedtem-e nyereményre? Hát az természetes. Aki sors-jegyet vesz, az reménységet vesz. Bizalommal vártam, hogy majd csak kihúzzák s rokonaim és ismerőseim sokszor heccelődtek vele, hogy bizakodom hozzá. Legutóbb egyszer újból szó esett arról, hogy nagy nyereménnyel kihuzhat-nák a sorsjegyet és akkor csak úgy tréfából el is terveztük, hogy mit csinálunk a pénz-zel. Ezt persze már elfelejtettük, amikor egy-szerre most ilyen nagy nyereménnyel huzták ki a sorsjegyet. Végleges tervem csak egy van: *pihenni*. Állásomról lemondok, mert úgy is rég nyugalomba vágytam s elköltöznék Brassóba, ahol ha már kipihentem sok esztendő szaka-datlan munkájúak fáradoimait, majd valami-lyen módon gyümölcsötteni próbálom a pénzem. Mert nem akarok dologtalanul élni egész életemen keresztül.

— A fiam — épuj mint az egész család — természetesen szintén Brassóba jön. A bank-ban még kitölti a felmondási időt, azután majd Brassóban keresek neki egy bankban állást. Egy-két évig dolgozni fog ott, azután pedig *kiküldöm külföldre: tanuljon s igyekezzék ta-pasztalatokat szerezni, mert neki kell majd se-gítségemre lenni. Nem szédültünk meg a pénz-től, nem fogunk henye, nagyuri életet élni, csak valamivel szebb lesz talán és nyugodtabb az élet, mint eddig...*

— A Dévai Hitelbank ügye. A Magyar Álta-lános Hitelbank kiküldöttjei még mindig Dáván tartózkodnak, hogy a válságba jutott Dévai Hitelbank ügyeinek sima lebonyolítását bizto-sítsák. A bank segítségére siető intézeteknek ezt a törekvését azonban — a pillanatban — veszély fenyegeti. Pénzügyi körökből úgy hall-juk, hogy a hajba jutott bank vezetősége attól tart, hogy valamelyik betevő, vagy más hi-e-lező csődöt kér és ezzel meghiusítja a csöndes főlszámolást. Ezért tárgyalások indultak meg a bank és a pénzügyminisztérium között, hogy azon az összegben kívül, melyet a szanalást in-téző egyik fővárosi intézet utján, mint betétet már kiutaltak a dévai intézetnek, új anyagi segítséget is nyujtsanak. Ez arra a célra kel-lene, hogy az esetleg türelmetlenkedő hitelező-ket kielégítsék. A pénzügyminiszter ennek foly-tán fölívta a Magyar Általános Hitelbankot, hogy a szanalás, illetve az újabb támogatás dolgában tegyen előterjesztést.

— A szerb király Budapesten. Szabadkáról jelentik: Az itteni állomásfőnökséget táviratban értesítették, hogy Péter szerb király ma, szerdán délután 1 óra 17 perckor különvonaton Szabadkára érkezik és nyomban tovább utazik Budapestre, a hová délután öt óra tájban robbog be a vonata. A fővárosból Kassán át Pétervárra megy az orosz cár látogatására. A szabadkai pályaudvar délben elzárták a közönség elől, a vasúti vonalat pedig mindenütt őrsendőrség lepte el. Péter király teljes kíséretével saját udvari vonatán utazik Pétervárra.

— Az összeesküvő memoárja. Belgrádból jelentik: A Tribuna című lap bejelenti, hogy október 2-án megkezdte Novakovic's összeesküvő vezér emlékiratainak közlését. Novakovic kijelenti, hogy az 1903-ik esztendő események történetét a valóságnak megfelelően fogja ismertetni s egyúttal az akkori trónpretendens magatartását is. Az a célja, hogy ezek az események még életében a valóságnak megfelelően legyenek megörökítve, nehogy a halála után téves adatok jussanak nyilvánosságra.

— Az Aradi Bevásárlási Utmutató hirdetői. Hogy kereskedőink és iparosaink az Aradi Bevásárlási Utmutatóban való hirdetés szükségességét indokoltak találták, élénken bizonyítja azon körülmény, hogy mintegy ötven kereskedő és iparos hirdetését foglalja magában, a 12 oldalra terjedő Aradi Bevásárlási Utmutató. A hirdetőik névsora a következő: Braun M. fiu és gyermekruhakereskedő, Kotányi János kávé-, tea- és japán diszmiárú üzlete, Guttmann és Berger uridivat kereskedő, Schwartzberger Manó női felöltők áruháza, „Turul” cipőraktár, Német István divatruháza, György Menyhért és Társa női és leány gyermek felöltő áruháza, Fischer nagy áruháza, Hegedűs Gyula pipereáru üzlete, Zimmermann Ignác diszmi és játékuzlete, Weisz Márton férfi és női cipész, Ziffer Sándor írógépvállalata, Csipkeáruház Asztalos S.-u., Lányi Marcell Kobrak cipőüzlete, Zimmermann János mintacipészete, Kilényi C. és Társa áruháza, Igaz Sándor ékszerüzlete, Hanzu Nestor Vöröskereszt Drogeria, Weisz és Benjámín kézimunka és rövidáru üzlet, Sonnenwirth József mű címfestő, Náder J. késműves, Purjesz Lázár Központi cipőáruháza, Calvasina Henrik márványtölepe, Fehér Kereszt szálloda, Izr. fiuinternátus, Reiner J. Gyula kárpitos és diszítő, Kohn Jakabné gyermekruha műterme, Amerikai cipőáruház, Salacz-utca, Pilez Irma fűzőkészítő, Dick Samu órák és látszerész, Lázár C. női kalapüzlet, Kramarovic József bőrdobos, Kun József ékszerész és látszerész, Reich L. színházi versenybázár, Gyorsfutár Vállalat, Weinberger Ferenc ékszerész, Schäffer Henrik férfisabó, Deák-otthon, Novák Rudolf fogtechnikus, Sugár József uri és katonai egyenruha szabó, Maidt és Schrott uri divatüzlet, Fiume kávéház, Pichler Sándor könyv-, papir- és írószerekkereskedés, Harrisnyakötő Andrassy tér 20., Hoffmann Sándor divatruháza, Szabó Bálintné mosó- és vasaló intézete.

— Balthazar mester Aradon. Két élvezetes estére van kilátása az aradi közönségnek szombaton, szeptember hó 2-án és vasárnap, 3-án, a Nyári Színházban, amikor is Balthazar, a világhírűvé vált magyar bűvész és hasbeszélő mutatja be csodálatos művészetét. Öt éve, hogy utoljára láttuk Balthazart a színpadon, azóta régi műsorát nagy pénzáldozatok árán sok, még országunkban nem látott szenzációkat mutatvánnyal gazdagította, azokkal és az ezeket erő felszereléseivel most ő egyike a világ legnagyobb színpadú bűvészeinek. Több éven át külföldön való szereplése után, ahol csodálatos művészetével és elegáns humoru előadásaival nagy sikereket aratott s így nemcsak magának, de a magyar névnek is dicsőséget szerzett. Most újra magyarországi körútra indult s Aradon is bemutatja új műsorát. Jegyek már péntektől kezdve előre válthatók a téli színház pénztáránál.

— Életunt varróleány. Az aradi ótemető 6-re ma este fél 8 óra tájban lövés durranását hallotta. Átkutatta a temetőt és egyik sír mellett egy vérben fekvő fiatal leányt talált. A kihívott mentők megállapították, hogy a leány, aki revolverből mellbe lötte magát, nyomban meghalt. Az öngyilkos kilétét a rendőrség kutatta ki. Máté Anna aradi születésű 22 éves varróleány volt az öngyilkos. Máté Anna, aki szüleinél a Wesselényi-utcában lakott, ma délután nem ment haza a varrodából, hanem kísértél a temetőbe, ahol öngyilkos lett. Levelet nem hagyott hátra és így csak sajtik, hogy a fiatal leányt szerelmi csalódás vitte a halálba.

— A „Fehér Kereszt” kávéház új köntösben. Ma, midőn a kávéházi élet városunkban is mindjobban kifejlődött, azt mondhatni az ember második otthonává vált, a kávéház tulajdonosok igyekeznek ezen kívánalmaknak fokozódott mértékben meg is felelni. Ebben előjár városunk egy igen agilis, mindenki által előnyösen ismert előzékeny kávésa Braun Gusztáv, a „Fehér Kereszt” kávéház tulajdonosa, ki költséget nem kímélve, kávéházát oly pazar kényelemmel rendezette be, hogy még a kényes igényű fővárosi publikum is méltón megirigyelheti érte. Az egész berendezés fényezett palma-fából készült, diszkrét berakásokkal és kalapált bronzveretekkel. A falak jól megválasztott selyemzöld tapétával vannak borítva, míg a mennyezet fehéres tonusban van tartva, s mindez harmonikus egészzé olvad össze. Az Andrassy-térre néző utcai részen két erkélyszerű kiképzés van 4 páholyal, melyek mindegyike rézbe foglalt velencei üvegezéssel van elválasztva. Ugyanilyen páholyok vannak a kávéház baloldali részén és a középső pillér körül, szintén üveg válaszfalakkal egymástól elkülönítve, egy-egy kellemes csevegő helyet alkotva. A páholyokban elhelyezett kényelmes zsolyék szinte hívogatják a munkában elfáradt testet a pihenésre vagy a szórakozni óhajtokat kedélyes beszélgetésre. A Deák Ferenc-utcai részben — mely e célra külön kibővített — foglalnak helyet a teke- és kártya asztalok. A díszes üvegezéssel ellátott bejárók és kassza pedig szinte remekszámba mennek. A mennyezetről díszes csillárok és mennyezet világítók csüngenek alá és tündéri fényvel árasztják el az egész helyiséget. A fűtés is igen célszerűen gázdíszelőkkel van megoldva, amely teljesen helyettesíti a központi fűtést. Mindezekben gyönyörködve méltán elismerés illeti Reinhart Kálmán tanárt, a jeles iparművészt, kinek terve szerint az egész berendezés készült, és Reinhart Fülöp butorgyáros-céget, mely ezeket szolid és izléses formában kivitte, s Aradváros kényes izlésű közönségének, tényleg — második otthonot teremtett.

— Polgári leány és felsőbb leányiskola növendékek. Az igazgatóság által előírt tankönyveket ujonnan, vagy kevésbé használt állapotban félárban Aradon Ingusz I. és fia cégénél szerezzék be. 4099

— Minden tanuló saját arcképével kaphatja tankönyveit vászon szabadalmazott kötésben árfelemelés nélkül, ha Ingusz I. és Fia-cégénél vásárolja. 4097

— Felső kereskedelmi iskolai növendékek. Az igazgatóság által előírt tankönyveket ujonnan, valamint kevésbé használt állapotban félárban Ingusz I. és fia cégénél szerezzék be. 4100

— Fa- és fémiskolai növendékek az igazgatóság által előírt rajz- és írószereket Ingusz I. és fia cégénél szerezzék be. 4101

— Iskolakönyvek félárban. Használt, de jó állapotú, tiszta, legújabb kiadású, bekötött tankönyvek az új iskolaidényre félárban kaphatók Kerpel Izso könyvkereskedésében. E cég az előző év tankönyveit méltányos árban átveszi. 3071

— Kávéház megnyitás. A teljesen ujonnan felszerelt fényesen berendezett „Fehér Kereszt”-kávéházat, szeptember 1-én Gyurkovits András 18 tagú jóhírnevű zenekarának közreműködésével, ünnepélyesen megnyitott. Amidőn magam továbbra is a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlom, maradtam kiváló tisztelettel: Braun Gusztáv. 4145

— Szülők figyelmébe ajánlom aradi cipészek által készített legjobb gyermekcipőmet. Purjesz Lázár, az Apolló mozi mellett. 4158

— Felső kereskedelmi növendékek a hivatalos jegyzékben előírt tankönyveket ujonnan Kerpel Izso-cégénél szerezzék be. 4142

— Félárban szerezzék be a felső kereskedelmi iskola növendékei tankönyveket az igazgatóság által előírt, új kiadásokban és kevésbé használt állapotban Kerpel Izso-cégénél. 4142

— Legtöbb kényelmet az iskolakönyvek beszerzésénél Kerpel Izso könyvkereskedése nyújtja az által, hogy a város e legtágasabb és már óriási mereteinél fogva is látványosság-számba menő impozáns, nagy üzlethelyisége kikerülhetővé teszi a fullasztó hőségben való, néha órákig tartó szorongást és várakozást. Megfelelő számú megbízható kiegészítő személyzet folytán pedig bárki 5-10 perc alatt kényelmesen elintézheti könyvbeszerzési szükségletét. 4414

— Arad látványossága! Kellemes mozzanatként említiük fel, hogy városunk szép korzója egy előkelőbb zsánerű új és modernül berendezett óra, ékszer és ezüstnemű üzlettel gyarapodott, kinek tulajdonosa, névszerint Igaz Sándor, már eddig is városunkban 10 évi ittélével e téren szerzett prakszisa folytán jóhírnevet szerzett, úgy hogy vevőkörének bizalmát kiérdelve mindenkitegjobban kielégíthet Ajánljuk azért őt a nagyközönség szíves figyelmébe. 3864.

— Szabó-féle pármal ibolya szappan a legfinomabb mosdószappan azok közt, amiket eddig forgalomba hoztak. E szappan lágy habja az arcból őríti, tisztítja, finomítja. Nők és férfiak egyaránt kedvelik, mert többet ér, mint egy 2 koronás francia szappan. Egy drb. pármal ibolyaszappan 70 fillér, 3 drb. 2 kor. Kapható Aradon Vojtek és Weisz, Hanzu Nestor drogistáknál. E szappan egyedül készítője Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcon. 1108

— Félárban kaphatók kevésbé használt, legújabb kiadású, bekötött tankönyvek úgy a gimnázium, mint a reál-, kereskedelmi-, tanítóképző-, felsőbb leány- és polgári iskolák részére. Új tankönyveknél a kötés saját árban számított. Az összes előírt tanszerek csakis legjobb minőségben jutányosan szerezzék be Krausz Paulin-cégénél, színházépület. 4155

— Felhívjuk az olvasó közönség szíves figyelmét a Csipke Áruházak mai lapunkban közzétett érdekes hirdetésére. 2597

— Iskola beiratás és a vidékiek. Arad és vidéke közönsége előtt már ismeretes, hogy a beiratás alkalmával a gyermekeink részére a teljes iskola szükséglet a legjobban beszerezhető Fischer Simon Nagy Áruházában Aradon, Szabadság-téren 12. sz. alatt. Az áruházba megérkeztek nagy választékban iskolatáskák, toltartók, könyvszájok, gyermek-fehéreneműk, kalapok, sapkák, esernyők, harisnyák, zsebkenedők, erszények és minden elképzelhető tárgyak, amelyek iskolagyermek részére szükségesek. Felelőlegesen említeni, hogy a szigorú szolid kiszolgálás és a rendkívül olcsó árak kizárnak minden más versenyképességet, amely elvnek a Nagy Áruház tulajdonos köszönheti hogy az aradi és vidéki vevőközönség oly előszeretettel tömegesen keresi fel a Nagy Áruházat. Az ingyen ezüst óra kedvezmény 30 koronán felüli, egyszeri bevásárolásnál az iskolabeiratásnál érvényes. 4034

INGYEN ISKOLAKÖNYVEIT

KAP 12 DARAB SAJÁT FELVÉTELŰ VILLANY-FÉNYKÉPES LEVELEZŐ-LAPOT, HA ... ..

ÉS ÍRÓSZEREIT MÁR 8-10 KORONA ÉRTÉKBEN!
DÉCSI GÉZÁ ÚJ KÖNYVKERESKEDE-
SÉBEN (FORRAY-U.) VÁ-
SÁROLJA. ÚJ BEKÖTÉSŰ TANKÖNYVEK FÉLÁRBAN. 9832

— Iskola idény beálltával t. szülők figyelmébe ajánljuk Hegedűs Gyula céget, Aradon, Andrassy tér 15., hol mindenféle toilet cikkek u. m. ruha, haj, fogkefe, fésű áruk, szappanok, fogporok, paszták, intézeti kasetták, flotirozó dolgok, bőrárak és iskolai táskák nagy választékban és olcsón kaphatók. 8946

— Nélkölözhetetlen az a kedvezmény, amit Korányi Jenő cipő, kalap és divatruháza ve főinek nyújt. Ugyanis minden nála vásárolt cipőket ingyen javítja. Különben felhívjuk olvasóink figyelmét, Korányi-cég hirdetésére, mely valóban megérdemli a pártfogást. 4076

— Deutsch Sándor okl. táncitanító táncintézet 1911. évi szeptember hó 2-én nyílik meg az Ipartestület dísztermében, melyre beiratkozni már most lehet Bercsényi Miklós-utca 18. sz. alatt. Üsmarkedési estély szeptember hó 3-án vasárnap este. Külön iparos, kereskedő és délutáni ifjúsági kolon. Az ifjúsági kolon szeptember 10-én vasárnap délután veszi kezdetét. Szives pártfogást kér mély tisztelettel Deutsch Sándor okl. táncitanító. 3660

— Francia ilkörkök legbiztosabb kárművesei! — házilag — a ilkörraroma t üveg sa flüsz Vojtek és Weisznál. 4501

VIDÉK.

Aradmegyei község a korcsmázás ellen. A mult évben országos szenzáció kerekedett egy biharmegyei község határozatából, amely először mondotta ki, hogy a község korcsmáját vasárnap bezárja. Azóta már kiderült, hogy a szenzáció nem is szenzáció, mert a pénzügyminiszter nem hagyta jóvá a község határozatát és azóta is megsemmisített már néhány ilyen községi határozatot, vagy legalább is ott tartotta őket az aktatemetőben: valamelyik miniszteri fiókban. Am a községek ezzel mit sem törődve hozzák még ma is [az idealista határozatokat a korcsmák vasárnapi zárvaratásáról. Legutóbb Tótvárad aradmegyei község hozott ilyen értelmű határozatot, amelyet most terjesztett föl a vármegye alispánjához. Nagyon valószínű, hogy ez a határozat is elődei sorsára jut és a tótvárad korcsmák nem zárják be ajtójukat vasárnapra.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Szegény. Olyan internátus sehol sincs. Mindenütt fizetni kell. Tardíjmentességet szegénységi bizonyítvány alapján kell kérni s ha a növendéknek jó bizonyítványa van, meg is kapja.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az Aradmegyei Takarékpénztár 4 1/2%-os zálogleveleinek XVII. sorsolása. 1 drb. & 10.000 korona, szám: 44 5 db. & 5.000.— korona, szám: 90, 167, 179, 252, 300. 16 db. & 1.000.— korona, szám: 436, 496, 683, 787, 878, 986, 988, 999, 1109, 1154, 1163, 1182, 1196, 1273, 1288, 1291. 15 db. & 200.— korona, szám: 228, 257, 379, 497, 505, 581, 582, 583, 651, 681, 731, 738, 742, 761, 764. 10 db. & 100.— korona, szám: 1, 196, 198, 216, 226, 325, 334, 342, 345, 380. A kisorsolt 4 1/2%-os záloglevelek összege 55.000.— korona. Ezen kisorsolt

záloglevelek 1912. március 1-től kezdve a zálogleveleknek szelvényeivel együtt való visszafizetése ellenében teljes névértékben beváltatnak: Aradon: az intézet pénztáránál; Budapesten: a „Hermes“ magyar általános váltóüzlet r. t., a Wiener Bank-Verein magyarországi fióktelepénél és a Hazai bank r. t.-nél; Bécsben: a Wiener Bank-Vereinál. Aradmegyei takarékpénztár.

Budapesti áru- és értéktáza.

(Árú- és értéktáza.)

Budapest, augusztus 30

Amerika 1-el olcsóbb. Kínálat mérsékelt, vételkedv gyenge, 15 ezer mm. 5 fillérrel olcsóbb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1911. októberre	11.67—11.68	11.60—11.61
Buza 1912. áprilisi	11.89—11.90	11.84—11.85
Rozs 1911. októberre	10.03—10.04	9.97—9.98
Tengeri 1912. májusi	8.23—8.24	8.16—8.17
Zab 1911. októberre	8.98—8.99	8.91—8.92

Budapesti értéktáza (Táv. jelentés).

Augusztus 30.

Magyar aranyjárdék 4 1/2%	111.50
Magyar koronajárdék 4 1/2%	91.05
Magyar koronajárdék 3 1/2%	80.35
Magy. földteherm. kötvény 4 1/2%	92.25
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	94.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	218.—
Tisszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	155.—
Oszták járadék papírban	92.2)
Oszták járadék ezüstbe	95.90
Oszták járadék aranyban	116.—
Oszták koronajárdék 4 1/2%	92.10
1880. évi oszták allamsorsjegy	157.—
Oszták-magyar bankrészevény	19.65
Magyar hitelbank-részevény	848.50
Oszták hitelintézet részvény	655.25
Oszt. magy.-áll. vasuti részvény	744.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.04
Német birodalmi márka	117.40
London vista	240 32 1/2
Páris vista	95.12 1/2
10 márkás arany	28.50

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911. augusztus 30.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	10.85—10.90
77	10.90—10.95
79	11.00—11.05
79	11.10—11.20
80	11.20—11.25

Buza (Temesvári keresk. ár):

75 kilogrammos	10.60—10.70
Rozs	8.80—8.90
Arpa	8.30—8.40
Zab	8.30—8.40
Tengeri	8.20—8.25

Kőbányai sertéspiac.

— Aug. 30. —

Augusztus 29. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 159—160 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 164—166 fillér. Közép (páronként 240—280 klgr.) 168—170 fillérig.

Sertéslétszám: 1911. évi augusztus hó 27. napján volt készlet 28649 drb. — 1911. augusztus hó 28-án felhajtott 240 drb., — 1911. augusztus 28-án elszállított 261 drb., — 1911. aug. 29. napjára maradt készletben 28628 drb.

A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Felolós szerkesztő:

Belgár Lajos.

URANIA

szegénykép színház.

(Báró Simonffy-utca 1. szám, Szabadeg-tér mellett.)

Ma csütörtökön, 1911. augusztus 31.

1. A biztosítás. Dráma. — 2. Tókehal halászat Island szigetén. Laványosság. — 3. Szenzáció párbaj. Bohózat. — 4. A jószágos V. Jakab. Hístorai kép a francia történelemből. — 5. A 40 lábú skolopender. Szenzáció tudományos felvétel. — 6. Asszonyi sziv. Dráma. — 7. Móríc a gazdag nagybácsi. Bohózat. — 8. Kigyók élete. Természet után. — 9. Pali mint komornyik. A legmulatságosabb bohózat.

Előadások a n. 6 órától kezdve este 11 óráig.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 30 fill.

Utolsó előadás este 11 óráig.

A hölgyek kéretnek a nésdötöron kalap nélkül megjelenni

Az előadások tartama 2 óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja

Ma csütörtökön, 1911. augusztus 31-én:

1. Vakok munkája. Tanulságos. — 2. Az anya ajándéka. Amerikai dráma. — 3. En csak nőmmel biciklizem. Vigjáték. — 4. A husvéti tojás. Színezett felvétel. — 5. Struc tenyésztés Afrikában. Természetutáni felvétel. — 6. A ravasz Lemke. Bohózat. — 7. Parasztleányból operadiva. Szenzáció sláger kép. — 8. Nauka csizma. Kacagató.

Előadások délután 6 órától.

Helyárak: Pályoz ülésenként 1 kor. Zárszék 1 kor. I-60 hely 80 fill., II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél.

Saját zenekar.

Ruhatar. — Buffet.

NYILTÉR.*

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ
ÜDÍT-GYÓGYIT

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványviz.

Vese és hólyagbajoknál, vesemedence idült hurutjainál, huykó és fővényképződésnél, a légutak es a kiválasztó szervek hurutus bántalmainál kitünő hatásának bizonyult. — Orvosilag ajánlva.

* Aradi fölerakat

Pollák József cégnél, József főherceg-ut II. sz.

SALAMANDER

cipők elárúsítása.

Oriási választék
valódi amerikai
VADÁSZ-CZIPÓKBEN.

A n. 6. közönséggel tisztelettel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER” gyártmányu cipők aradi kizárólagos egyedárúsítását sikerült megszereznem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALAMANDER” cipők versenyen felül állanak, vételáruk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és elegáns cipőt Egységárak: Hölgyekes urak részére 16 K. 50 Ft. viselhet. luxus kivitel 20 . 50 .

WEINBERGER JANOS, ARAD

elsőrendű cipőáruháza.

1916

Tessék a kirakatot megtekinteni. Telefon 312 szám.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy bécsi tanulmányutamból visszatérve eddigi

angol és francia női divattermemet további tapasztalatokat szerezve, újból megnyitottam. — Divattermemet egyuttal egy

szabászati tanfolyammal bővítettem ki, ahol az 1906-iki női iparkiallitáson első díjat nyert „Schindler-mód-

szer” szerint uri leányokat a lehető legrövidebb idő alatt kitanítok. A nagyérdemű közönség további szíves pártfogását kérem kiváló tisztelettel 4049

Bickel Ilonka

Szabadság-tér 14, Hassinger-utca 1.

Andrássy-tér 8. számú

házban egy

üzlethelyiség

— különösen dohánytőzsdének alkalmas — folyó évi november hó 1-ére

kiadó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadó-hivatalában, József főherceg-ut 22.

Saját magának ellensége az,

aki drágán vásárol, mikor ugyanazt 30%-al olcsóbban kaphatja

Varga József

asztalosmesternél 4113

Arad, Kápolna-utca 6/b. sz. a.

ahol a legizlésesebb butorok vannak raktáron.

Csatlós András

műbutor-asztalos

Arad, Fejsze-utca 6. sz.

(Saját ház.) 2887

Elvállal megrendelésre mindenemű szalon, ebédlő- és hálószoba berendezéseket a legpontosabb kivitelben, a legmodernebb stíl szerint. — Kész butor állandóan raktáron. Számos megrendelést kér, kiváló tisztelettel

CSATLÓS ANDRÁS

műbutor-asztalos

ARAD, Fejsze-utca 6-ik szám.

Az iskolai beiratás alkalmából

2000 drb. fiu és gyermekkalap

a legolcsóbb árban lesz elárusítva

Megérkeztek a legújabb divatu női modell posztó kalapok és női csibész kalapok, 5 korona darabja, olcsóbb mint bárhol.

A legújabb divatu saját készítményű nyulszőr kemény és puha férfi és gyermek kalapok minden színben és divat formában.

Vidékről beküldött bármely kalap tisztítása és festése ha az 3 darab, portómentesen szállítatik vissza.

A n. é. közönség pártfogását kéri tisztelettel 4116

Bittenbinder Konrád,

Arad, Deák Ferencz-utca 42. szám.

ANOSMIN

Mindazok részére, akik a kellemetlen lábizzadásban szenvednek, legjobban ajánlható szer. Teljesen szagtalan!

Egy doboz ára 1 korona.

Poloska szesz.

Kitűnő és megbízható szer a poloskák gyökeres kiirtására. — Egyszerű beecsetelésre még a tojások is elpusztulnak. —

Egy üveg ára 70 fillér.

Alpesi gyomorcsépp.

Kitűnő alpesi gyógyfűvekből előállított gyomorszabályozó szer. Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

Főtűjás elleni pastilla.

A fejtűjást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. —

Egy doboz 6 (darabbal) 1 korona.

Kapható kizárólag: 1945

Rozsnyai Máttyás

gyógyszertárban

Arad, Szabadság-tér.

Építetők figyelmébe!

Csobán Tivadar

építészeti irodája.

Arad, Deák Ferenc-utca 20a. sz.

Van szerencsém értesíteni az építetők közönséget, hogy az építészeti téren mindennemű munkákat, ugymint:

tervezéseket, új építkezést, régi épületek átalakítását

egy helyben, mint vidéken a legjutányosabb árban készik.

Tisztelettel:

Csobán Tivadar,

2681

építész.

Nyaraló

a szőlőben.

Közvetlen a h. m. vasut megállójánál a nyári időszakra

kiadó

egy uri nyaraló, teljes berendezéssel, zongora használattal. Eladó 25 hold termésben levő szőlő tetszésszerű részletekben igen kedvező részletes 6 évi megfizetésre. Ugyanitten külön, szinte épülettel van egy hat holdas szőlő eladó, idején terméssel, hasonló feltételek mellett. Mindenről felvilágosítást ad

Kászonyi Aradköviben.

3281

Uraik figyelmébe

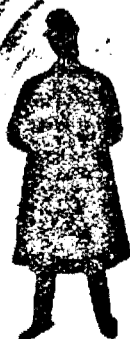
ki akar elegánsan öltözködni, az tekintse meg minden rendelkezési kényeségű női és férfi ruhát raktárunkban

Angol uri szabó üzletében

Deák Ferencz-utca 40. sz. (Dr. Winter-féle házban) nálam már 60 koronától kezdve egy elegáns szabású ruhát állítok vagy felöltök, finom szövetekből kifogástalan kivitelben, mérték után részletfizetésre is kapható. 1908

Decses pártfogásukat kérve, maradok tisztelettel

Horváth Flórián, angol uri szabó.

Egy éves önkéntes uraknak

figyelmébe ajánlja dusan felszerelt

egyenruha raktárát.

Készít bármely fegyvernemhez tartozó teljes felszere-

lést a legjobb és legfinomabb kivitelben **jutányos árban.**

Karácsonyi Márton

katonai és polgári szabó-üzlet
Arad, Weitzer János-utca 8. sz.

Minden versenyt felülmul

jóság, tartósság és
olcsó ár tekintetében

Czernóczy Mihály

Kossuth-utca 3. szám

alatti saját műhelyében készült
férfi-, női és gyermek cipők fe-
kete- és színes bőrből készítve,
ugyszintén félcipők minden fa-
sonban kapható!! 1478

Nők legforróbb vágya szépnek lenni.

Ezt legkönnyebben érhetik el a Hajós féle

ARADI IBOLYA-CREME

használatával. Meglepő gyorsan tünteti el

szeplőt, májfoltot, bőrvörösséget

és mindennemű arctisztatlanságot.

Ára egy tégelynek 1 korona.

1 darab Ibolya-creme szappan 70 filler, egy doboz Aradi
Ibolya-Hölgypor 1 korona 20 filler, 1 üveg Ibolya-tej 1 kor.

Kapható a készítőnél: HAJÓS ÁRPÁD gyógyszeráránban

ARADON, Andrassy-tér 22. sz. (a megyeházzal
szemben.)

As ország minden nagyobb gyógyszeráránban, drogeriájában és illatszerekkereskedésében

Költözők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket

csillárokkal

együtt kedvező fizetési feltételek
mellett szerel és szállít 1789

KOCH DÁNIEL

villamoscsengő és telefonberendezési vállalkozó
Arad, Deák Ferencz-u. 42.

Nem fényes berendezés!

hanem óriási nagy vá-
laszték őszi és téli
angol női és gyer-
mek felöltőkben
áll nagyon olcsó
árak mellett a n. é.
közönség rendelkezésére

Schwartzberger Manó

női felöltő áruházában 2671
ARAD, Vörösmarty-utca 3.
(Színház hátsó bejáratával szemben.)

Husserl Manó

Arad, Szt.-Pál-utca 11. sz.
Telefon 348. szám.

Csatornázás és vízvezeték
szerelő bádogos. Készítő-
dorn butor veret. Fém-
csiszolás, galvanizálás.
(Nikkelezés, vörös és sár-
ga rezezés, horgonyozás,
ónozás, aranyozás, ezüs-
tözés.) 3841

Galvanoplasztikai munkák

Akar ön sok pénzt!

megtakarítani, úgy okvetlen szereze be cipő, kalap és
uridivat cikkekben szükségletét

KORÁNYI-nál

:: a Szabadság-téren. :: 4076

A beiratáshoz

vidékről érkező i. t. szülőket értesitem, hogy előre-
haladott saison miatt,

25.000 pár cipő

kalap és uridivatcikkek hallatlan olcsó

árban kerülnek eladásra.

Használja fel a ritka alkalmat és
győződjön meg, mely pénzébe nem
kerül. !! Szenzációs kedvezmény !!

Ingyen javítom a nálam vásárolt cipőket.

Ne üljön fel semmiféle hangzatos reklámnak, hanem saját érdekében felhívom a
figyelmét, mert most ismét nagyobb mennyiségű áruk érkeztek, amelyeket csak

az Asztalos Sándor-u. 4. sz. alatt levő

CSIPKE ÁRUHÁZBAN

lehet beszerezni. Eladásra kerülnek a következő olcsón beszerzett

PARTI ÁRUK

Női ing R. Schiffonból 75 kr.-tól
Női nadrág R. Schiffonból 74 kr.-tól
Glott alj l. dupla 125 kr.-tól
Lüster alj l. dupla 125 kr.-tól
Selyem alj l. dupla 375 kr.-tól
Midervédő batlezt 52-59 kr.-tól
Batlezt alj 125 kr.-tól
Taft selyem l. métere 68 kr.
Cátka selyem l. métere 82 kr.
Gyermekruhák 75 kr.-tól
Esőernyők 120 kr.-tól
Férfi ing R. R. schiffonból 99 kr.-tól
Férfi ajour sokai 39 kr.
Férfi nyilas sokai 39 kr.

Zsebkendő tucatja 58-120 kr.-tól
Gallér csak 7 kr.
Kézelő párja 8-16 kr.
Harisnya 3 pár 50, 60 és 100 kr.
Kézimunka kongré kezdés 125 kr.
Csipke métere l. kr.-tól.
Csipke szövet 25 kr.-tól
Csipke gallérok 50 kr.-tól
Czérna keztük 15 kr.-tól
Férfi nyakkendők 10 kr.-tól
Hosszú glase keztük 150 kr.
Glase keztük rendes 59-85 kr.
Női ajour harisnya 35 kr.
Női nyilas harisnya 39 kr.

Csipke és csipkebetétek nagy választékban. — Csipke-szövetek nagy választékban.

Azonkívül érkeztek nagyobb mennyiségű csipkefüggönyök, stórok, himzett
madeira, schweizi himzések, női és férfi harisnyák, gyermek-harisnyák, selyem-
és czérna-keztük, finom női fehérneműek, női kötők, stb. Meglepő olcsó árak.
Kérjük a vásárló közönséget árunk olcsóságáról meggyőződni, mivelhogy most
ismét igen nagymennyiségű újabb áruk érkeztek.

2801

Tisztelettel

Csipke áruház.

Óvás: Figyelmeztetjük a t. vevőközönséget, hogy üzleten kívül senkit sem
jogosítunk fel cégünkől áruk elárulására.

Férfi ruhásövet gyapjuból frt. 1.20 kezdve. — Blous 1.25 kr.

CSEERMÁK

János a világ legvakmerőbb
pilótája

Szeptember hó 3-án
felszáll!

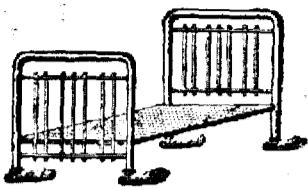
Rendezi
az Aradi Testgyakorlók Köre.

Telefon 847. szám.

Garai Károly

vasbutorgyára

Aradon, József főherceg-ut II. sz. és Karolina-utca sarok.

Gyárt rézbutorokat a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelben, vasbutorok nemzetközi szállítása a világ minden irányában. Képviselve a bel- és külföld minden nagyobb városában. 3471

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári raktára, 1647. valamint valódi lignum sanctum tekegolyók és bábuk legjutányosabb árakban kaphatók;

Zimmermann Ignác

norinbergi díszmű és játék-áru üzletében
ARAD, Szabadság-tér 21.

ÉRTESÍTÉS!

Értesítem a nagyközönséget és igen tisztelt ismerőseimet, hogy Aradon, a Gyár-utca 10. sz. alatt levő saját házámban egy csinosan berendezett

vendéglőt
nyitottam.

Vendéglőmben mindenkor jég-behűtött kőbányai sör, kitűnő hegy-aljai borok, valamint háziisan készült hideg és meleg étkek kaphatók, figyelmes kiszolgálás mellett jutányos árért. Amidőn még biztosítom igen tisztelt vendégeimet arról, hogy mindenkor arra törekszem, hogy megelégedésüket kiérdemeljem kérem szíves pártfogásukat. 8632

Kész szolgálattal;

Dvorzsák Lajos
vendéglős.

Használjon Nagyszád Földes-féle

Margit-Cremet,

hogy aza tiszta, üde és bájos legyen.

A MARGIT-CREME a főrangú hölgyek kedvenc szépségítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető.

Mivel a MARGIT-CREMET utánózzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A MARGIT-CREME ártalmatlan, zsírtalan, vegyíztiszta készítmény, a mely a külföldön általános feltűnést keltett.

— ARAD I KORONA. —

Margit-szappan 70 fillér. - Margit-pouder 1.20.

Gyártja:

Földes Kelemen laboratóriuma

ARADON.

Használt ólom
megvételre kerestetik.

NE FOGADJON EL
MÁ-Á-ÁST!

CSAK ÓRIÁS
FEDAK-
CIPŐKRÉMET
30 FILLÉRÉRT.

Új díszmű, mázólo és
fényező műhely.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy Arad, Kossuth-utca 58. sz. a. mázólo és fényező műhelyt nyitottam.

Elvállalok mindennemű épület, bútor, portálé mázólast, fényezést, floderozást és bármilyen kivitelű fényezőket legszolidabb és legizlesebb kivitelben, igen jutányos árakban. Vidékre is árkülbözet nélkül.

Szíves megbízásokat kér:

Papp András

fényező és mázólo.

4055

Barthl János

épület és műlakatos

Arad, Rákóczi utca 9.

Elvállal minden e szakmában vágó munkákat, u. m.: épületvasalásokat, vaskerítéseket, sircsokat, takaréktűzhelyeket és mindennemű javításokat pontosan és jutányos árakon.

Költségvetéseket úgy helyben, mint vidéken díjmentes n.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

1175

Barthl János.

Jó házból való fiuk tanulólul felvétetnek.

Szalkai Arminné

hímző és fehérneművállalata

Arad, Weitzer János-u. 13

Női, férfi és gyermek kelen-gyék készítése rövid idő alatt a legfinomabb hozzávalókkal, elsőrendű kivitelben készülnek. 4091

Színes és fehér hímzések ugyszintén **fehérnemű** varrások **olcsó árban** készülnek.

Uri leányok fehérnemű varráshoz és hímzéshez oktatásra felvétetnek.

Alkalmi vételek

és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszeraktára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcsereztetnek.

TELEFON 488.

TELEFON 488.

MEGNYILT

Arad, Szabadság-tér 18.

Gyönyörű ajándékot

küldünk Önnek postafordultával ingyen és bérmentve, ha árjegyzékünk szerkesztése céljából nekünk

3741

100 darab címet
(csak vidéki)

Vertrieb patentierten Neuheiten.

magán és állambizalmnokok, tanács, főpapok, orvosok, egészségügyi hivatalnokok, gyárosok és gyári hivatalnokok, jobban szituált ma-áznók, kereskedők, iparosok stb. címet lakóhelyéről és annak környékéről, tisztán és olvashatóan egy iv papírra leírva beküldi.

LEOP. WEISZ, Wien, 11/2. Hafenedergasse 1.

Névjegyek

csinos kivitelben készülnek az ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG könyvnyomdájában.

a 20. század varrógépe.

Csakis cégünk üzleteiben vagy azok ügynökei útján vásároljunk.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

Arad, József főherceg-ut 9.

(Lutheránus templommal szemben.)

Egy a fehérneműtöméshez való utasítást tartalmazó füzet birkinék ingyen kiadatik,

Egy arad-hegyi bor-kereskedő cég keres egy

bor utazót,

ki jutalék ellenében hajlandó utazni, jó eredmény esetén az illető fix havi pótlékban részesülne, kik ilyen alkalmazásban már voltak, előnyben részesülnek. Ajánlatok e lap kiadóhivatalához címzendők.

4154

A MIRE MINDEN ASSZONYNAK SZÜKSÉGE VAN?

HAJÁPOLÁS	BORÁPOLÁS
TEERAVON szagtalan kátrány Champroopor egy boríték 40 fillér.	HANAGAWA fehérítő mandula kézpor egy boríték 30 fillér.
FÜRDŐ ÉS MOSÓ VIZBE	SZÓKE HAJNAK
Száraz KÖLNIVIZ egy boríték 30 fill.	HANAGAWA Chamilla champeo egy boríték 30 fill.

Raktár Aradon:
HANZU NESTOR Vöröskereszt drogeria Weitzer J.-u. 2
Egyedülrészt Ausztria-Magyarországra

6867

Újfogtechnikai műterem

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Aradon, Asztalos Sándor-utca 10. szám (Szabadság-tér, Asztalos Sándor utca sarok, Dr. Keppich Jakab orvos házában)

modern fogtechnikai műtermet nyitottam.

A fogtechnikai szakmában évek óta működöm. Tapasztalataim azon kellemes helyzetbe juttattak, hogy minden a fogtechnika terén előforduló új és modern követelménynek legjobban megfelelhessenek.

4159

HALMOS GYULA.

Telefon 638. szám.

Új üzlet! Városi és megyei telefon 855. Új üzlet!

A legelegánsabb női és leányka felöltők szigorúan szabott árak mellett feltűnően olcsón szerezhetők be

3751

György Menyhért és Társa

ujonnan megnyilt áruházában

Arad, Andrássy-tér 8.

A Minorita templom bejáratával szemben.

Kérjük választékunk megtekintését vételkényszer nélkül.

A közelő iskolai beiratások alkalmával van szerencsém a nagyérdemű közönségnek dusan felszerelt

4112

férfi-, fiu és gyermekruha raktáramat

a legolcsóbb árak és legszolidabb kiszolgálás mellett ajánlani.
A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri kész szolgálattal:

Legolcsóbb beszerzési forrás!!
Szülők szives figyelmébe

ajánlom az iskola beiratási idején
alkalmából kiváló minőségű

fiu- és leányka-cipőimet

ugyszintén összes felszerelési cik-
keimet u. m. kalap, gallér, kézelő,
nyakkendő és fehérneműeket, miket
üzletáthelyezés folytán ez alkalom-
mal gyári áron árultok.

**Kérem próbavásárlást
tenni.**

Iványi Menyhért.

Arad, Forrai-utca gróf Hunyadi-
palota. 4011

Molnár Antal

épület- és bútorasztalos

Arad, Kápolna-u. 3. sz. (saját ház)

É vállalja minden e szakba
vágó munkák készítését, ugymint
modern lak- és börtberendezé-
seket, portál és épüelmunkákat
a legmegbízhatóbb kivitelben, a
legolcsóbb árért

Kész bútorok legolcsóbb beszer-
zési forrása.

Szives pártfogás kér kész szol-
gálattal 3951

Molnár Antal,

épület és műbútorasztalos
Jó erkölcsű fiu tannónak felvétetik.

Moskovitz Izidor

Iérfi-ruha üzlete

Arad, Asztalos Sándor-utca 10. sz. a. (dr. Keppich-ház.)

Ősz haj nincs

Minden haj megkapja eredeti szí-
nét, ha azt naponta egyszer

HAIRREGENERATORRAL

megnedvesítjük.

== Nagy üveg ára 2 korona. ==

Főraktár:

Földes Kelemen

gyógyszeriára Aradon.

8 üveget ingyen láda és csomago-
lással bérmentve küld. 1524

Ne mulassza el!

mielőtt óra- és ékszer-

szükségletét beszerezni

felkeresni vétköny-

szert nélkül

Vogel László

műorás és ékszerész üzletét.

Veszek zálogcédulát,

tört aranyat vagy más

tárgyakra becserélem.

Arad, Weitzer János-u. 6.

Új leányiskola-épület.

Iskolai beiratkozás!

Fodor és Halász

:: Aradon. ::

Neumann M. ruhatelepe mellett.

Városi és megyei telefon 457.

Konviktsi teljes gyermek fölszerelések.
Diákkalapok, valódi Pichler és angol gyártmány.
Gyermekfehérneműek elsőrangú minőségűből.
Harisnyák.
Toilett-cikkek. 4063
Diákszükségleti cikkek.

Elsőrangú férfi divat-üzlet

Vidéki rendelések lelkiismeretesen és gyorsan eszközöztetnek

ALAPITVA 1902.

:: !! M E G N Y I L T !! ::

IGAZ SÁNDOR ÉKSZERÉSZ

3864

új elsőrangú modern ékszer, ezüst-
nemű és különlegességi óraüzlete

ARAD, Andrassy-tér. (Minorita-palota.)

Állandóan raktáron:

Brilliáns, gyémánt áruk, arany, ezüst
ékszerek, valódi ezüst evő- és ivó-
készletek, nász- és alkalmi aján-
dék, dísz tárgyak. Arany, ezüst, ezüst-tula betétes sétabotok stb. stb.

Világhírű gyártmányu zsebórák, u. m.: Schaffhauseni, Omega,
Audemars, Longines, Graciosa, Mocris, Uránia, stb. Kitűnő minőségű
asztali, dísz, utazó és ébresztő órák. Külön helyiségben nagy választék
elsőrendű China-ezüst árukban.

Szolidan szabott árak!

Városi és megyei telefon 321.

Ezen rovatban minden szöveg szerkesztésének ára 4 fillér, vastagabb betűtípust 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri u. 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőségi: 357. sz.

Apró hirdetések felvételének a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útvonalon küldésével — a szövegben a szöveg elír — avagy levélbélyegeken. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor közzététel. Szövegeket megkezdésnél, (a jelölt levéleket kivéve) felvilágosításra szolgálnak a kiadóhivatal, és esetleg, válaszbélyeg csatolható. Az apróhirdetések díja a szöveg száma szerint számítódik. Minden szöveg 4 fillér, vastagabb betűtípust 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűtípust kívánó szövegek a közlésben előhírással jelszavakkal. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kivételére díjlanul megismerkedik. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti akiratokat mellékelni, mert érettségük semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül elismertjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

HÁZASSÁG.

Férjhez menne

egy 22 éves izraelita, gyermektelen özvegy-nő, egy tisztességes, biztos egzisztenciájú fiatal, vagy özvegy emberhez. Hozomány 6000 korona. Csakis komoly szándékuak forduljanak címért a kiadóba. 4188

LEVELEZÉS.

Szagos ez az utca

amerre jár, ha mosdó szappanját Vojtek és Weisznál vásárolja; 6 darab 1 korona. II-3320

Pontos idő

olyan kíváncsi vagyok, hogy a gyors ínykép is érdekel. Kérem küldje el. „Csak röviden.” 5067

607.

Higiénikus gummi-ujdonság a legjobb, 6 drb. 3 kor., 12 drb. 5 kor. 50 fill. Egyedárusítás Aradon: Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 3621

OKTATÁS.

Zongoratanitónő

Órákat ad, házban és házon kívül kezdők és haladók részére, igen jó módszer szerint. Cím a kiadóban. 3418

Német, francia nyelvet,

tantárgyakat tanít polgári iskolai tanitónő. Értekezhetni Ilona-utca 4. szám alatt, a délutáni órákban. 3788

Okli tanitónő

elemi iskolai tanulókat elvállal magánoktatásra, privát órákat és kezdőknek alapos zongora tanítást nyújt. Cím a kiadóhivatalban 4090

Iparművészet.

Bőr, fa, bársony és batik munkák vert csipke, himzés stb. iparművészeti tárgyak tanítását szeptemberben ismét megkezdi. Tabakovits Danica. Értekezhetni 11-12 Kápolna-u. 30 ajtó 4. 4003

Zongoratanitónő

órákat ad házban és házon kívül, kezdők és haladók részére, igen jó módszer szerint. Cím a kiadóban. 4137

Privát órákat

elvállal, polgári isk. magántanulókat felelősség mellett előkészít igazg. tanító, Nagy Sándor-u. 5. 4138

ALKALMAZÁST NYER.

Segédet keresek,

aki vas, fűszer, rőfös és rövidáru szakmában jártas. Ajánlatok Vörös Andor, Selénd. 4088

Comptoiristák.

Azonnali belépésre keresünk: 2 fiatal comptoiristát 2-3 évi irodai gyakorlattal. Mindkettőtől a magyar és német levelezésben való otthonosság, szép kiírt írás, az egyiktől azonkívül a Yost gépirásban és gyorsírásban való jártasság megkívánatik. Ajánlatok Seidner Bernát és fia mészgyár és fatermelési iparvállalatához Marosborsa, (Aradmegye) intézendők.

Hatisnyakötőde

részére fizető és tanuló leányok azonnal felvételt. Braun Ignácné Weitzer János-utca 15. 4146

Gépirónőt,

lehetőleg mag. ar. és német nyelv ismerettel, azonnali belépésre keresünk. Írásbeli ajánlatok küldendők Andrányi Károly és Fiai céghez 4164

ALKALMAZÁST KERES.

22 éves arva leány

ajánlkozik idősebb magános urhoz házvezetőnőnek, vagy gazdasszony-nak vidékre is elmegyek leveleket. „Szerény” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít. 4162

Magánhivatalnok

könyvelést elvállal az esti órákra. Cím a kiadóhivatalban. 4163

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Pathány Confect.

Új patkány- és egérintőszert husból előállítva. Biztos hatású és veszélytelen más állatokra. Hánzu Nestor Vöröskereszt Drogeria. 3621

Szeptember hó 20-iki

szüretnél 200 hektó must eladó. Bővebben Kellemen István vendéglős, M.-pécska. 4027

Gyári áron alóli

jó és olcsó női, férfi és gyermek cipők nagy választékban csak az Amerikai áruházban, Salacz-utca 1. sz. Róna Jenőnél szerezhetők be. 3983

Iskolakönyvek

a legújabb kiadásban, a tantestületek által előírt író és rajzszerkek, valamint az összes iskolai cikkek előnyösen szerezhetők be Pichler Sándor könyv-, papir- és írószerkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. sz. Telefon 308. 2551

Fényes parket

nyerhető Vojtek és Weisz hírneves parket-viasz használatával. II-3326

Hegyi csémege szőlő

teljesen érett, a legjobb fajokban, nagy mennyiségben kapható Palkó Lázár szőlőgazdaságában. 3181

Egy üzleti berendezés

olcsó árban eladó. Sütő Józsefnél, Forray utca. Ugyanott kiselezett porcellán kapható, különként 20 kr.-ért. 4009

Heti munkálapok, és könyvecskék.

A zsebkönyvecskék erős vászonkötésben, javított új, célszerű vonalozással 1 koronáért, puha vászonkötésben 60 fillérért kaphatók Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében. Andrassy-tér 16. Telefon 517. 555

Hangverseny cimbalom

kettős fenékkal, teljesen jó karban, eladó. Ára 150 korona. Demeter-utca 90/a sz. alatt.

Tízletti köpeny

teljesen jó állapotban olcsón eladó. Demeter-utca 90/a.

Egy pedálos cimbalom

eladó 70 koronáért. Cím a kiadóban. 4140

Eladó,

elköltözés folytán jó karban levő ebédlő, hálószoba és szalonberendezés. Bővebben Szentlászló-utca 7 földszint 2. 4110

Üzleti berendezés

állvány, üvegezett iroda, gáz-kályha, gávlámpa, cégtáblák, pult olcsón eladó. Cím a kiadóban 4095

Évek óta fennálló

vegyeskereskedés tágas helyiség pincével, trafik italmérés stb. engedélyek, más vállalat miatt eladó. Bővebben Deák F.-utca 22. 4153

Egy használt

rövid zongora megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 4141

KIADÓ LAKÁS.

Lakás fertőtlenítést

legolcsóbban, legjobban végezheti Vojtek és Weisz fertőtlenítő szerével. II-3392

Erkélyes

8 szobás moderna lakás nov. 1-től kiadó. Teleky-utca 17 sz. alatt

2 szoba-

és fürdőszobából álló utcai garcon lakás a Faragó-házban Széchenyi-u. 7. sz. földszint, november 1-től kiadó. Bővebben az Aradi első takaréknál. 7858

Két szoba konyha

kamra szép uri lakás víz- és villanyberendezéssel november hó 1-ére kiadó. Deák F.-utca 22. 4158

Varjassy József u. 32

számu házban 3 szoba, fürdő-szoba, minden hozzá tartozóval november hó 1-re kiadó. Bővebben ugyanott. 4051

4 szoba-

elő- és fürdőszobából és minden hozzátartozóból álló lakás Bathányi-u. 33/a sz. alatt november 1-től kiadó. Bővebben a házmes-ternél. 3785

Kiadó

egy (vagy két) különbejáratu, utcai féregmentes butorozott szoba Simonyi-utca 6. 4120

Orczy-utca

8. számu új házban fürdőszobákkal, központi fűtésre, állandó melegvíz szolgáltatásra, légszusz és villanyvilágításra berendezett, a konyhákban angol öblítősztalokkal és légszuszitakarak tűzhelyekkel is ellátott 2, 3, 4 szobás lakások november 1-re kiadók. Raktárnak, műhelynek alkalmas souterén helyiségek is szintén bérelhetők. Bővebben a helyszínen. 4104

ÜZLETEK.

Lippán

a Főutca legforgalmasabb helyén egy már 50 év óta fennálló rőfös és rövidáru üzlet áruraktára eladó és az üzleti helyiség bérbeadandó. — Ugyanott nagyobb gabona magtár szintén bérbeadó. Bővebb felvilágosítást nyújt: Grosz József fakereskedő, Lippa. 4128

Kurticsan

az országut mellett 12 év óta fennálló vegyeskereskedés hozzávaló raktárakkal és 3 szobás lakással, más vállalat miatt bérbeadandó. Bővebben Ispravnik Liviusnál Kurtics. 4152

Gartner Samu

kerékpár- és varrógép raktára Weitzer János-utca 2. szám.

Telefon 751.

Új kerékpárok a legújtanvosabb árakon. — Raktáron tartok 50 darab használt kerékpárt 50 koronától fejjebb. — Telefon 751.

Kerékpár és varrógép szakszerű javító-műhely.

És az utolsó minden más egy-
mori beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 857. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útvályaon küldendők — a szelvényen a műveg előző — vagy levélbélyegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma; mindenkor kötelező
Lendület megkeresésnél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosításnál szolgál a kiadóhivatal, az esetben, válaszbélyeg szolgáltatandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 20 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a köztrában mélyhúzóssal jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal
kivételre díjtalanul megismerked. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.**

KÜLÖNFÉLE.

10 koronától kezdve

férfi fűző, boks cipő kapható Aradi
Cipészek Termelő Szövetkezeténél
Szabadság-tér 15. Bizomány raktárak
Csermön és Piskin. 8451

Elragadtatással

beszélnek mindenütt a „Molly“
kézfínomító kitűnő hatásáról. Egy
űveg ára 1 korona. Hánzu Nestor,
Vöröskereszt Drogeria. 3621

1-2 iskolás

gyermek az összes iskolák köz-
vetlen közelében felvétetik. Bőveb-
bet ifj. Klein Mór könyvkereske-
désében és a kiadóhivatalban. 3599

Keresek

a városházához közel teljesen csön-
des udvarban két szobás, konyhás,
fürdő-szobás lakást. Ajánlatokat
kiadó lakás címen a kiadóhiva-
talba kérek.

Kerékpáros

**Gyorsfutár
Vállalat ::**

Telefon 848.

Iroda: Deák Ferenc-utca 30. szám.
(Fábián-utcai oldalon.) 8443

Két 3978

esetleg 3 jó házból való fiu intel-
ligens izr. családnál teljes ellá-
tásra fölvetetik. Schillinger Vil-
mosné Weitzer János utca 14. sz.

Vidéki diákok

teljes ellátásra felvétetnek. Cim:
Berkovits Izsák, Árpád-tér 3. sz.
3993

Tetves baromfiak

megtisztulnak Vojtek és Weisz
baromfi féreg porától. II-3506

Vidéki szülők figyelmébe!

Ha iskolás gyermekét uri család-
nál jól kívánja elhelyezni, ugy-
időt és fáradságot takarít meg,
ha a Gyorsfutár irodához, Deák
Ferenc-utca 30., Fábián utca sarok,
fordul. Számos uri család pontos
címe előjegyzésben van. 4072

Augusztus 25-én

nyílt meg Aradon a Ferencz-téri
polgári fiu-iskola mellett a „Miner-
va“ könyv- és papirkereskedés.
Knieszer Imre és Tsa. 3983

Vásároljon

ottan, hol a legjobbat olcsón veheti,
ez csakis Klein József Arad, Petőfi-
utcai cipő üzletében lehetséges, hol
egy aját gyártmányu, mint valódi
amerikai formájú cipők nagy vá-
lasztékban kaphatók. Városi és me-
gyei telefon 826. szám. 8725

Intelligens izr. családnál

iskolás gyermekek teljes ellátás-
sal felvétetnek. zongora haszná-
lással. Petőfi-utca 10. I. emelet,
ajtó 4. 3913

Vidéki 4138

leánykának jó és gondos ellátást
ajánl özv. Preisinger Béláné okle-
veles tanítónő Arad, Magyar-utca 24

Herkules 3881

Motor tűzifa fafűrészelési vállalat
Arad, Kossuth-utca 64. Telefon 658.
Elvállal legmodernebb gépeivel
tűzifának házaknál való fűrészelé-
sét, hasítását és behordását legol-
csóbb árak mellett. Sürgős esetek-
ben módunkban áll 1 waggon fát
2 óra alatt teljesen bevégezni.

Használt

Ólom

megvételre keresetők

**Csillárok,
Villamos felszerelések
legolcsóbban**

Diamant-nál

Atzól Péter-utca 2. (87. házszám)

Ha nem tud aludni
ne Bromot, de Vojtek és Weisz
hirneves rovarporát vegye. II-3326

Keresek talpra
bizományi üzletben meghizható ve-
zetőt. Megkeresések a kiadóhiva-
talban „G. M.” alatt. 4134

Okleveles tanítónő

elvállal uri kisleánykát, teljes el-
látásra zongora használatával. Czim
a kiadóhivatalban. 4161

Abi iskolán

gyermeket óhajt teljes ellátásra,
az forduljon a gyorsfutár-vállalat-
hoz, Deák Ferencz-utca 30., Fábián-
utca sarok. 3870

SCHUBAUER J.

RUGGYANTABÉLYEGZŐ ÉS
VÉSNÖKI MŰTERME

ARAD, Salacz-u. sz.

Monogram-, czimer- és írásvésé-
sek, acél- réz- és ruggyanta bélyeg-
zők, pecsétcímer, stancák, zászló-
szegek, egyleti- és sportjelvények,
művészies kivitele. Számozógépek,
keletbélyegzők „Perfekt” kéziyom-
dák, fémsablonok és dombornyomó-
sajtók raktára. 4157

Intézeteti leányfelöltők és leánykostümök

Őszi ujdonságok.

Gyászruhák, gyászbluzok.

Legujabb angol női felöltők
Divatkabátok
Kostümök
Aljak
Divatbluzok
Jupponok
Gyermekekruhák

Legnagyobb választékban és legjutányosabban beszerezhetők

Telefon 278.

Radó Gyula

uj divatruházában

Arad.